

תוכן העניינים

4	דוח הדירקטוריון
36	סקירת ההנהלה
43	הצהרות המנהל הכללי והחשבונאית הראשית
47	סקירת רואי החשבון המבקרים
48	תמצית דוחות כספיים

דוח הדירקטוריון

ביום 13 באוגוסט 2008 החליט הדירקטוריון של יובנק בע"מ לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים של הבנק וחברות מאוחדות שלו ליום 30 ביוני 2008.

הדוחות הכספיים ערוכים על פי הנחיות המפקח על הבנקים.

התפתחויות הכלכליות בחציון הראשון של שנת 2008

במחצית הראשונה של שנת 2008 קצב התפתחות הפעילות הכלכלית המשיך להיות מהיר יחסית, תוך ירידה ניכרת בשיעור האבטלה והתרחבות התעסוקה, עודף בחשבון השוטף במאזן התשלומים ועודף של הכנסות על פני הוצאות בתקציב המדינה. עם זאת, כמה התפתחויות כלכליות שליליות בעולם, בעיקר בארה"ב, מעמידות בספק את המשך הצמיחה המהירה במשק במחצית השנייה של שנת 2008. כבר במהלך הרבעון השני של השנה החלו להיראות כמה סימנים להאטה כלכלית ובראשם המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל. הכלכלה העולמית מתמודדת בשנה האחרונה עם ההחמרה הניכרת במצבו של המגזר הפיננסי, במיוחד בארה"ב, האטה כלכלית, שהחלה על רקע משבר האשראי בארה"ב, ובו זמנית האצה בקצב האינפלציה ועליה מהירה במחירי הסחורות והנפט, המאיימת על יציבות הכלכלה, במיוחד במשקים המתעוררים. התפתחויות משמעותיות אלו בעולם, ודאי משפיעות על המשק הישראלי, אף שעד עתה ההשלכות לא היו מהותיות.

ברבעון הראשון של השנה צמיחת התמ"ג במשק המשיכה להיות מהירה יחסית – 5.4% במנחים שנתיים. ההערכות לגבי הצמיחה בכל שנת 2008 הן 4% - 4.5%, אך בשנת 2009 כ-3% בלבד. תחזיות כלכליות אלו עדיין משמעותן רק האטה כלכלית ולא מיתון, תוך המשך גידול התוצר לנפש בקצב מואט של כ-1.5% לשנה. הצמיחה המהירה, בעיקר ברבעון הראשון של השנה, נבעה מכיוונים שונים: גידול ביצוא, בצריכה הפרטית, בהשקעות בנכסים קבועים ובצריכה הציבורית. ביצוא בולטת הרבה יותר הצמיחה בענפי השרותים לעומת יצוא הסחורות והיצוא התעשייתי, שם יש האטה בקצב הגידול, בכלל זה בתעשיות עתירות הטכנולוגיה. בצריכה הפרטית בולט הגידול המהיר ברכישות של מוצרים בני קיימא, במיוחד כלי רכב. במקביל לצמיחת התמ"ג, יש גם גידול מהיר ביבוא, יותר במוצרי צריכה ופחות בתשומות ומוצרי השקעה.

העודף בחשבון השוטף במאזן התשלומים אף גדל ברבעון הראשון של השנה לכ-1.1 מיליארד דולר, במיוחד על בסיס הגידול בעודף בחשבון השירותים ולמרות התרחבות הגרעון במאזן המסחרי. ההערכה היא, שבכל שנת 2008 עדיין יהיה עודף בחשבון השוטף, אך הוא ירד לרמה של 0.5 – 1.0 מיליארד דולר בלבד, לעומת 5.2 מיליארד דולר בשנת 2007. זאת, על רקע האטה צפויה בהתפתחות היצוא ומגמת הרעה בתנאי הסחר של ישראל – עליה מהירה יחסית במחירי היבוא בהשוואה לעליות מחירי היצוא. ההאטה ביצוא תושפע מההאטה הכלכלית בעולם ומההרעה הניכרת בריוחיות היצוא, על רקע התחזקותו הרבה של השקל לעומת הדולר ולעומת מטבעות אחרים.

שיעור האבטלה המשיך השנה לרדת – ברבעון הראשון של השנה - 6.3% מכוח העבודה האזרחי ובהמשך המשיך לרדת ל- 6.1% בלבד. ירידה זו באבטלה היא במקביל למגמת עליה בשיעורי ההשתתפות בכוח העבודה ועליה בשכר הריאלי, שצפוי לעלות השנה בכ- 2.5% - 3.0%, מהר יותר מקצב הגידול בשנים

דוח הדירקטוריון

האחרונות. הירידה באבטלה ועליית השכר היו גורמים עיקריים לעליית הצריכה הפרטית. ההערכה היא, שעד סוף השנה לא צפויה עליה משמעותית בשיעור האבטלה הנמוך יחסית אליו הגיע המשק, למרות סימני ההאטה בפעילות הכלכלית.

ביצועי תקציב המדינה במחצית הראשונה של השנה מצביעים על עודף הכנסות על פני הוצאות ובנוסף פעילות ספיגה של הממשלה באמצעות פעילותה בשוק ההון. בסך הכל, ספגה הממשלה, באמצעות התקציב וגיוסי הון, כ- 18 מיליארד ש"ח. על רקע נתוני ספיגה אלו, רכישות המט"ח שביצע בנק ישראל מאז מרס 2008, שהזרימו כ- 7 מיליארד ש"ח למערכת המונטרית, לא יצרו כל בעיה של הרחבת בסיס הכסף ויצירת איום על קצב האינפלציה. ההערכה היא, שעד סוף השנה אם יוצר גרעון בתקציב המדינה הוא יהיה נמוך ולא יחרוג מיעד הגרעון לשנת 2008.

במחצית הראשונה של השנה הואץ קצב האינפלציה במשק. עליית המחירים המצטברת הגיעה לכ- 2.4% וב- 12 בחודשים האחרונים שיעור האינפלציה הגיע לכ- 5%. גם ציפיות האינפלציה, כפי שהן נגזרות משוק ההון, עלו, והן עומדות על יותר מ- 3% במונחים שנתיים, מעל הגבול העליון של יעד האינפלציה. המגמות באינפלציה וביציפות האינפלציה היו בכיוון הפוך למגמת התחזקות השקל לעומת הדולר, שבמחצית הראשונה של השנה הגיעה לכ- 14% וב- 12 החודשים האחרונים לכ- 20%. תופעה זו לא היתה מוכרת בעבר במשק הישראלי. אין ספק, שהתחזקות השקל בשנה האחרונה החלישה מאוד את התמסורת בין שער החליפין לאינפלציה. מקורה של האינפלציה בישראל הוא בהתמשכות התקופה של צמיחה מהירה, תוך הצטמצמות "פער התוצר" (הפער בין התוצר בפועל במשק לתוצר הפוטנציאלי שהוא יכול לייצר בגורמי הייצור הקיימים), בד בבד עם העליה המואצת במחירי הסחורות בעולם, שבאה לידי ביטוי בישראל בעיקר בעליה מהירה של מחירי המזון ומחירי האנרגיה.

מגמת העליה באינפלציה החלה להסתמן כבר במחצית השניה של שנת 2007. בנק ישראל הגיב למגמה זו בהעלאה הדרגתית של הריבית עד תחילת 2008 – מ-3.50% ביוני 2007 ל- 4.25% בינואר 2008. בחודשים מרס-אפריל בוצעה הפחתת ריבית של 1 נקודות האחוז, על רקע הפחתות הריבית המשמעותיות בארה"ב והחששות להאטה כלכלית. בחודשים יוני – אוגוסט שוב העלה בנק ישראל את הריבית באופן הדרגתי עד ל- 4.0%, על רקע המדדים הגבוהים ברבעון השני של השנה והעליה ביציפות האינפלציה, ולמרות הסימנים שהחלו להראות על האטה בפעילות הכלכלית. שינוי הריבית התכופים מצביעים על דילמה לא פשוטה בניהול המדיניות המוניטרית בתקופה של כניסה להאטה כלכלית ובו זמנית האצה בקצב האינפלציה, שעדיין נגרת מתקופת הצמיחה המהירה במשק ומושפעת מעלית מחירי הסחורות המהירה בחו"ל. ההנחה היא, שככל שהמשק יכנס להאטה כלכלית, בעקבות ההאטה הכלכלית בעולם האמורה לרסן את עליית מחירי הסחורות בעולם, תחזור רמת האינפלציה לתחום יעד האינפלציה העומד על 1% עד 3%.

התחזקותו המשמעותית של השקל, אף בתקופה של זעזועים פיננסיים ומוניטריים בעולם, הפתיעה רבים, אך היא תוצאה של התפתחויות כלכליות ממשיות בארץ ובעולם. היא נובעת מעודף היצע למט"ח שנוצר בשוק הישראלי, על רקע העודף בחשבון השוטף במאזן התשלומים ומגמת המימושים של השקעות הישראלים בחו"ל, כתוצאה מהזעזועים בשוקי ההון והכספים שם וההאטה הכלכלית. במקביל, המשקיעים הזרים בישראל לא הקטינו את השקעותיהם בארץ כתוצאה מההתפתחויות הכלכליות העולמיות. יש להניח, שההתחזקות עצמה

דוח הדירקטוריון

של השקל תאזן בסופו של דבר מגמות אלו, דרך השפעתה על מגזר היצוא מצד אחד ועל היבוא מאידך. ההערכה היא, שלקראת שנת 2009 ייעלם העודף בחשבון השוטף במאזן התשלומים ותנועות ההון אל המשק הישראלי וממנו יתאזנו.

רווח ורווחיות

הרווח הנקי בששת החודשים הראשונים של שנת 2008 הסתכם ב- 32.2 מיליוני ש"ח, לעומת 37.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 13.2%.

הרבעון השני של שנת 2008 הסתכם ב**רווח נקי** בסך 14.4 מיליוני ש"ח לעומת 20.5 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, קיטון של 29.8%.

הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים הסתכם בששת החודשים הראשונים של שנת 2008 ב- 51.3 מיליוני ש"ח לעומת 60.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 15.2%. הירידה נובעת בעיקרה מקיטון של 12.4% בהכנסות התפעוליות והאחרות (8.8 מיליוני ש"ח) ומגידול של 14.1% בהוצאות התפעוליות והאחרות (10.2 מיליוני ש"ח). ירידה זו קוזזה בחלקה על ידי גידול של 3.5% ברווח מפעולות מימון (2.3 מיליוני ש"ח) ומעבר מהוצאה להכנסה בגין חובות מסופקים (השפעה בסך של 7.5 מיליוני ש"ח). פרוט ההשפעות הנ"ל מופיע בניתוח הכנסות והוצאות בהמשך.

ההפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות הסתכמה בששת החודשים הראשונים של שנת 2008 ב- 19.8 מיליוני ש"ח והיוותה 38.6% מהרווח ברוטו, לעומת הפרשה בסך 23.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, אשר היוותה 39.5% מהרווח ברוטו.

אחוז ההפרשה למס יורד בין השנים, בעיקר כתוצאה מירידה הדרגתית בשיעור המס הסטטוטורי (על פי תיקון 147 לפקודת מס הכנסה).

מנגד, החל מיום 1 בינואר 2008, בוטל חוק התיאומים בשל אינפלציה אשר הביא לעליית שיעור המס האפקטיבי בבנק. השפעת ביטול חוק התיאומים במחצית הראשונה של שנת 2008 הינה אי רישום קיטון בהוצאות המס בסך של כ- 3.8 מיליוני ש"ח, לעומת השפעת יישום החוק במחצית הראשונה של שנת 2007 בה נרשם קיטון בהוצאות המס של 0.6 מיליוני ש"ח.

תשואת הרווח הנקי להון העצמי, בחישוב שנתי, בהתבסס על ששת החודשים הראשונים של השנה, הגיעה לכ- 15.5%, לעומת תשואה של כ- 16.9% בתקופה המקבילה אשתקד.

דוח הדירקטוריון

תשואת הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים להון העצמי, בחישוב שנתי כנ"ל, הגיעה לכ- 25.2% לעומת תשואה של כ- 28.3% בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי למניה הגיע בששת החודשים הראשונים של שנת 2008 ל- 10.3 ש"ח לעומת רווח של 11.9 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות והוצאות

הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים בששת החודשים הראשונים של שנת 2008 הסתכם ב- 68.4 מיליוני ש"ח לעומת 66.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 3.5%. העלייה נובעת בעיקרה ממגוון פעילויות בתחום החטיבה הפיננסית הכוללות עשיית שוק באג"ח ממשלתיות ופעילויות מסחר נוספות, המהוות חלק אינטגרלי מהפעילות השוטפת של הבנק. העלייה ברווח קוזזה על ידי קיטון במרווח המימון במגזר השקלי הלא צמוד ומירידה בעמלות מעסקי מימון בעקבות העברת פעילות הפקטורינג לבנק אוצר החייל במהלך 2007.

ההפרשה לחובות מסופקים הסתכמה בששת החודשים הראשונים של שנת 2008 בהכנסה בסך 3.4 מיליוני ש"ח לעומת הוצאה בסך של 4.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסה בששת החודשים הראשונים של שנת 2008 נובעת מקיטון בהפרשה ספציפית, עקב גביית חובות שהופרשו בעבר.

ההכנסות התפעוליות והאחרות הסתכמו בששת החודשים הראשונים של שנת 2008 ב- 62.2 מיליוני ש"ח לעומת 71.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 12.4%. הירידה נובעת בעיקרה מקיטון בהכנסות מפעילות שוק ההון על תחומיו השונים, לאור התנאים בשוקי ההון ומקיטון ברווחי קופת הפיצויים של הבנק שקוזזה בחלקה על ידי עליה בהכנסות מדיבידנד.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בששת החודשים הראשונים של שנת 2008 ב- 82.7 מיליוני ש"ח לעומת 72.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 14.1%. הוצאות השכר והנלוות הסתכמו בששת החודשים הראשונים של 2008 ב- 38.8 מיליוני ש"ח, לעומת 35.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 9.3%, המוסברת בעיקרה מגידול במספר העובדים המועסקים בבנק (גידול של 13%), לאור פתיחת סניפי הבנקאות לאמידים. הוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו בששת החודשים הראשונים של שנת 2008 ב- 9.5 מיליוני ש"ח, לעומת 6.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 37.7%. העלייה נובעת אף היא בעיקרה מגידול בהוצאות לאור פתיחת סניפי הבנק, כאמור לעיל. הוצאות האחרות הסתכמו בששת החודשים הראשונים של שנת 2008 ב- 34.4 מיליוני ש"ח לעומת 30.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 14.3%. העלייה נובעת, בין היתר, מגידול בהוצאות שיווק ופרסום.

שיעור הכיסוי של הוצאות התפעוליות על ידי ההכנסות התפעוליות עמד בששת החודשים הראשונים של שנת 2008 על 75.2% לעומת 97.9% בתקופה המקבילה אשתקד.

דוח הדירקטוריון

התפתחויות בסעיפי המאזן

המאזן ליום 30 ביוני 2008 הסתכם ב- 8,141.3 מיליוני ש"ח לעומת 7,609.3 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2007, עליה של 7.0% ולעומת 8,027.7 מיליוני ש"ח ביום 30 ביוני 2007, עליה של 1.4%.

מזומנים ופקדונות בבנקים ליום 30 ביוני 2008 הסתכמו בסך 2,829.8 מיליוני ש"ח לעומת 1,744.5 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2007, עליה של 62.2% ולעומת 2,293.5 מיליוני ש"ח ביום 30 ביוני 2007, עליה של 23.4%.

ההשקעה בניירות ערך ליום 30 ביוני 2008 הסתכמה בסך 2,337.3 מיליוני ש"ח לעומת 2,765.5 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2007, ירידה של 15.5% ולעומת 3,249.2 מיליוני ש"ח ביום 30 ביוני 2007, ירידה של 28.1%.

עיקר ההשקעה בניירות ערך הינה באגרות חוב ממשלתיות ומק"מים במגזר הלא צמוד. ההשקעה בניירות ערך בבנק כוללת השקעה באגרות חוב מגובות במשכנתאות (Mortgage Backed Securities - MBS). הבנק מחזיק באגרות חוב שהינן ניירות ערך ישראלים בסך של כ- 1.5 מיליוני ש"ח, המדורגות בדירוג C, במגזר המט"ח/הצמוד מט"ח, אשר הונפקו על ידי גופים פיננסים אחרים ולתקופה לפדיון של עד 6 שנים, ובאגרות חוב שהינן ניירות ערך זרים בסך של כ- 1.2 מיליוני ש"ח, המדורגות בדירוג AAA, במגזר המט"ח, אשר הונפקו על ידי Freddie Mac (Freddie Mac), ולתקופה של 26 שנים. ברבעון השני של שנת 2008 נרשמה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, בגין אגרות החוב הנ"ל, בסך של כ- 3.4 מיליוני ש"ח (ברבעון הראשון של שנת 2008 – 0.7 מיליוני ש"ח, בשנת 2007 – 1.8 מיליוני ש"ח). בסמוך ליום פרסום הדוחות הכספיים לא חלה ירידה מהותית נוספת בשווי האג"ח האמור. בנוסף, ברבעון הראשון של שנת 2008, נמכרה החזקה באג"ח מגובה נכסים בשווייה המאזני (1.0 מיליוני ש"ח).

האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2008 הסתכם בסך 2,198.0 מיליוני ש"ח לעומת 2,404.1 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2007, ירידה של 8.6% ובהשוואה לסך האשראי ביום 30 ביוני 2007 אשר הסתכם ב- 1,964.9 מיליוני ש"ח, עליה של 11.9%.

היתרה הממוצעת של האשראי לציבור בששת החודשים הראשונים של שנת 2008 עמדה על 1,889.2 מיליוני ש"ח, לעומת יתרה ממוצעת של 1,702.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 11.0%. עיקר הגידול נובע מאשראי לזמן קצר לפעילות שוק ההון, אשר בגין רובו קיימים קיזוזים מותרים.

פקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2008 הסתכמו בסך 6,667.3 מיליוני ש"ח לעומת 6,469.3 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2007, עליה של 3.1% ולעומת 6,796.8 מיליוני ש"ח ביום 30 ביוני 2007, ירידה של 1.9%.

היתרה הממוצעת של פקדונות הציבור בששת החודשים הראשונים של שנת 2008 עמדה על 6,129.2 מיליוני ש"ח, לעומת יתרה ממוצעת של 6,026.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 1.7%. עיקר הגידול נובע מפקדונות לזמן קצר מפעילות בשוק ההון.

דוח הדירקטוריון

פקדונות מבנקים ליום 30 ביוני 2008 הסתכמו בסך 102.4 מיליוני ש"ח לעומת 19.1 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2007, עליה של 436.1% ו- 135.7 מיליוני ש"ח ביום 30 ביוני 2007, ירידה של 24.5%. התנועה בסעיף זה נובעת בעיקרה מפעילות בינבנקאית יומית.

ההון העצמי של הבנק ליום 30 ביוני 2008 הסתכם בסך 443.6 מיליוני ש"ח לעומת 414.5 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2007, ולעומת 479.7 מיליוני ש"ח ביום 30 ביוני 2007.

יחס ההון העצמי לסה"כ המאזן ליום 30 ביוני 2008 הגיע ל- 5.4% בדומה לסוף שנת 2007, ולעומת 6.0% ביום 30 ביוני 2007.

יחס ההון לרכיבי סיכון הגיע ביום 30 ביוני 2008 ל- 19.7% לעומת 21.6% בסוף שנת 2007 ולעומת 25.3% ביום 30 ביוני 2007. יחס ההון המזערי שנדרש על ידי בנק ישראל הינו 9%.

מגזרי פעילות

להלן תיאור קצר של מגזרי הפעילות של הבנק:

מגזר הבנקאות הפרטית – כולל את כל הלקוחות הפרטיים בבנק ועסקיהם.

מדובר הן בלקוחות פרטיים המשויכים לחטיבת הבנקאות הפרסונלית והן בלקוחות פרטיים המשויכים לחטיבת שוק ההון, אשר עיקר פעילותם הינו בניירות ערך. בנוסף, כולל המגזר את פעילות החברה לניהול נכסים פיננסיים, החברה לניהול הקרנות של הבנק ולקוחות החברה לנאמנות של הבנק, בתחום שירותי הנאמנות הפרטיות והציבוריות.

מגזר הבנקאות המסחרית – המגזר כלל לקוחות הפעילים בתחום הפקטורינג וכן כולל חברות אשר עיקר

עיסוקן הינו מסחרי. לקוחות אלו שויכו הן למחלקת המימון המתמחה והן לחטיבת הבנקאות הפרסונלית. בשנת 2007 הועברה פעילות הפקטורינג לבנק אוצר החייל. כתוצאה מכך, הפעילות במגזר צומצמה משמעותית והמגזר חדל להיות מהותי. לאור זאת, המגזר אינו מוצג יותר כמגזר בר דיווח החל מהרבעון הראשון לשנת 2008.

מגזר הבנקאות העסקית – כולל את כל הלקוחות המוסדיים אשר עיקר עיסוקם הינו בתחום הפיננסי, כגון:

קבוצות העוסקות בתחומי ביטוח, פנסיה וגמל, קרנות נאמנות, חברות ניהול תיקים, וכו'. לקוחות אלו משויכים לחטיבת שוק ההון.

בנוסף, כולל המגזר את לקוחות החברה לנאמנות של הבנק, בתחום שירותי הנאמנות לקרנות נאמנות.

המגזר הפיננסי – מגזר זה מאגד בתוכו את פעילות חדרי העסקות, יחידת הנזילות ואת מחלקת ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.

דוח הדירקטוריון

להלן הרווח (ההפסד) הנקי של מגזרי הפעילות בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד:
סכומים מדווחים

לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
2007	2008	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
4.7	(1.9)	בנקאות פרטית
2.5	-	בנקאות מסחרית
19.9	14.1	בנקאות עסקית
10.6	19.8	המגזר הפיננסי
(0.6)	0.2	סכומים שלא הוקצו והתאמות
37.1	32.2	רווח נקי

מגזר הבנקאות הפרטית

ההפסד של מגזר הבנקאות הפרטית הסתכם ב- 1.9 מיליון ש"ח לעומת רווח נקי בסך 4.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

עיקר הירידה ברווח הנקי נובעת מגידול בהוצאות התפעוליות והאחרות, לאור פתיחת סניפי הבנקאות לאמידים במהלך שנת 2007 ושנת 2008.

נכון ליום 30.6.08 נפתחו שלושה סניפי בנקאות לאמידים (מתוכם סניף אחד בשנה זו). בעקבות פתיחת סניפי הבנקאות לאמידים גדל מספר המשרות הממוצע במגזר ב- 17 משרות.

מגזר הבנקאות המסחרית

בשנת 2007 הועברה פעילות הפקטורינג לבנק אוצר החייל. כתוצאה מכך, הפעילות במגזר צומצמה משמעותית והמגזר חדל להיות מהותי. לאור זאת, המגזר אינו מוצג יותר כמגזר בר דיווח החל מהרבעון הקודם, ותוצאותיו מוצגות בסכומים שלא הוקצו והתאמות.

הרווח הנקי של מגזר הבנקאות המסחרית הסתכם ב- 0.9 מיליון ש"ח לעומת 2.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 64.0%.

מגזר הבנקאות העסקית

הרווח הנקי של מגזר הבנקאות העסקית הסתכם ב- 14.1 מיליון ש"ח לעומת 19.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 29.1%.

הירידה ברווח הנקי נובעת בעיקרה מירידה ברווח מפעולות מימון ומירידה בהכנסות תפעוליות ואחרות בתחום שוק ההון. תנאי שוקי ההון בארץ ובעולם משפיעים באופן ישיר על רמת הפעילות במגזר זה.

דוח הדירקטוריון

המגזר הפיננסי

הרווח הנקי במגזר הפיננסי הסתכם ב- 19.8 מיליון ש"ח לעומת 10.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 86.8%.

העליה ברווח הנקי נובעת בעיקרה ממגוון פעילויות בתחום החטיבה הפיננסית הכוללות עשיית שוק באג"ח ממשלתיות ופעילויות מסחר נוספות, המהוות חלק אינטגרלי מהפעילות השוטפת של הבנק. בנוסף, בתחום החברות הכלולות, חלה עליה בהכנסות התפעוליות והאחרות, בעיקר עקב קבלת דיבידנד. עליה זו קוזזה על ידי גידול בהוצאות התפעוליות והאחרות.

הבנק נדרש לפצל בדוח הדירקטוריון לגבי כל מגזר את הפעילויות הבאות: בנקאות ופיננסים, כרטיסי אשראי, שוק ההון, משכנתאות, בניה ונדל"ן.

לבנק אין פעילות מהותית בתחומי כרטיסי האשראי, משכנתאות, בניה ונדל"ן.

מגזר הבנקאות המסחרית מורכב רובו ככולו מפעילות בנקאית ופיננסיים. ללקוחות מגזר זה אין פעילות מהותית בניירות ערך.

דוח הדירקטוריון

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר הבנקאות הפרטית (במיליוני ש"ח):

סכומים מדווחים

בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל	בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל
לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2008	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2008		לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2008	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2008	
(20.2)	0.7	(19.5)	(8.7)	0.3	(8.4)
36.3	0.2	36.5	16.9	1 ¹	16.9
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
7.9	13.4	21.3	3.7	6.4	10.1
(1.9)	1.0	(0.9)	(0.9)	0.5	(0.4)
22.1	15.3	37.4	11.0	7.2	18.2
סך הכנסות					
(2.0)	-	(2.0)	(1.7)	-	(1.7)
(1.4)	(0.5)	(1.9)	(0.2)	(0.2)	(0.4)
הפרשה לחובות מסופקים הפסד					

סכומים מדווחים

בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל	בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל
לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2007	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2007		לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2007	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2007	
(28.4)	1.4	(27.0)	(14.7)	0.7	(14.0)
46.9	0.2	47.1	23.4	-	23.4
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
8.3	15.4	23.7	3.9	8.0	11.9
(2.2)	1.2	(1.0)	(0.9)	0.6	(0.3)
24.6	18.2	42.8	11.7	9.3	21.0
סך הכנסות					
0.7	-	0.7	(0.4)	-	(0.4)
3.5	1.2	4.7	1.6	1.2	2.8
הפרשה לחובות מסופקים רווח נקי					

1 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

דוח הדירקטוריון

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר הבנקאות העסקית (במיליוני ש"ח):

סכומים מדווחים

בנקאות ופיננסים			בנקאות ופיננסים		
שוק ההון	סך הכל	בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל	בנקאות ופיננסים
לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2008			לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2008		
1.3	(10.9)	(12.2)	3.1	(21.3)	(24.4)
-	18.1	18.1	-	36.1	36.1
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
- מחיצוניים					
- בינמגזרי					
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
- מחיצוניים					
- בינמגזרי					
15.1	15.8	0.7	32.1	33.9	1.8
-	(0.2)	(0.2)	-	(0.4)	(0.4)
16.4	22.8	6.4	35.2	48.3	13.1
סך הכנסות					
-	0.5	0.5	-	0.5	0.5
הפרשה לחובות מסופקים					
3.4	5.9	2.5	8.7	14.1	5.4
רווח נקי					

סכומים מדווחים

בנקאות ופיננסים			בנקאות ופיננסים		
שוק ההון	סך הכל	בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל	בנקאות ופיננסים
לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2007			לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2007		
2.1	(15.0)	(17.1)	3.8	(27.0)	(30.8)
-	23.5	23.5	-	44.5	44.5
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
- מחיצוניים					
- בינמגזרי					
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
- מחיצוניים					
- בינמגזרי					
19.5	21.2	1.7	37.6	40.5	2.9
-	(0.3)	(0.3)	-	(0.4)	(0.4)
21.6	29.4	7.8	41.4	57.6	16.2
סך הכנסות					
-	(0.1)	(0.1)	-	(0.2)	(0.2)
7.2	10.9	3.7	12.3	19.9	7.6
הפרשה לחובות מסופקים					
רווח נקי					

דוח הדירקטוריון

מדיניות ניהול הסיכונים

1. כללי

פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהמהותיים מביניהם הינם: סיכוני אשראי, סיכוני שוק, סיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים.

מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מכוונת להשגת היעדים העסקיים שנקבעו. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים במסגרת הקבועה בהוראות בנק ישראל ובכלל זה הוראת ניהול בנקאי תקין 339.

מר יעקב גרטן, סמנכ"ל, מנהל חטיבת המטה, הינו מנהל הסיכונים הראשי של הבנק.

מר שמעון וקנין, מנהל החטיבה הפיננסית, הינו מנהל סיכוני השוק והנזילות של הבנק.

מר דוד כץ, מנהל מחלקת ניהול סיכונים ואשראי, הינו מנהל סיכוני האשראי של הבנק.

מר משה חבר, מנהל מחלקת ארגון ושיטות, הינו מנהל הסיכונים התפעוליים של הבנק.

עו"ד רחלי שאול השרוני, היועצת המשפטית של הבנק, הינה מנהלת הסיכונים המשפטיים של הבנק.

השליטה, הפיקוח והבקרה על נאותות ניהול הסיכונים בבנק נעשים, בין היתר, על ידי הדירקטוריון וועדות הנהלה בתחומי הסיכונים השונים.

2. סיכוני שוק

פעילות הבנק כמתווך פיננסי במסגרת כל הפעילויות הבנקאיות בהן הוא עוסק, כרוכה בין היתר בנטילת סיכונים פיננסיים הנובעים משינויים אפשריים בשיעורי הריבית, ומחשיפת בסיס הנובעת מבסיסי ההצמדה השונים של הנכסים וההתחייבויות וכן מתקופות פרעון שונות של הנכסים וההתחייבויות.

מדיניות הבנק בתחום ניהול הסיכונים נועדה להשיג את היעדים העסקיים של הבנק תוך הערכת הסיכונים שיכולים לנבוע מהחשיפה לסיכונים הפיננסיים הנלקחים על ידי הבנק.

מדיניות הבנק בתחום ניהול הנכסים וההתחייבויות לפי מגזרי הצמדה, לפי מידת החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית ולפי תקופות פרעון, מתבצעת במסגרת ההנחיות שנקבעו על ידי דירקטוריון הבנק.

ההנחיות שנקבעו על ידי הדירקטוריון הן במונחי סכומים ותקופות.

אחת לשנה לפחות דן דירקטוריון הבנק בקביעת מדיניות החשיפה לסיכונים של הבנק ואחת לרבעון מוצגים בפניו דיווחים על החשיפות השונות.

ניהול הפוזיציות בפועל בתיקי המסחר השונים מנוהל ומבוקר באופן שוטף במהלך היום על ידי מנהל החטיבה הפיננסית.

כמו כן, מבוצעות מדי יום בבוקר לפני תחילת המסחר, בדיקות של התיק לאימות פעולות שבוצעו ביום המסחר הקודם. מדדי הסיכונים השונים נידונים על ידי ועדת נכסים והתחייבויות של הבנק בתדירות שבועית. ועדה זו הינה בראשות מנכ"ל הבנק ובהשתתפות חברים מנהלת הבנק. בפני ועדה זו מציג מנהל החטיבה הפיננסית את כל הפוזיציות של הבנק ובכללם תיקי המסחר השונים. בנוסף, הועדה בוחנת התפתחויות במדדי הסיכון השונים של הבנק (פערי מח"מ, חשיפות בסיס, VAR, תרחישי קיצון ועוד).

דוח הדירקטוריון

להלן הגדרת בנק ישראל לסיכונים שוק:

סיכון שוק מוגדר כסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוזן מאזניות הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי תנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים – שיעורי ריבית, שער חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות).

א. חשיפת בסיס

החשיפה לסיכונים בסיס נמדדת בהפרש שבין הנכסים להתחייבויות (כולל השפעת מכשירים נגזרים) בכל אחד מבסיסי ההצמדה. חשיפת הבסיס מתייחסת לחשיפה לשינויים באינפלציה ולשינויים בשערי המט"ח לסוגיו.

במסגרת מדיניות החשיפה לסיכונים קבע דירקטוריון הבנק את תקרת החשיפות של הבנק בכל מגזר ומגזר. מעקב אחר מגבלות אלו נעשה על ידי הדירקטוריון בכל רבעון.

מדיניות הבנק בניהול הנכסים והתחייבויות קובעת כי:

- סך הפוזיציה במגזר השקלי הלא צמוד לא תעלה על הון הבנק.
  - הפער בין הנכסים להתחייבויות במגזר הצמוד למדד המחירים לצרכן, ללא התיק למסחר, לא יעלה על 300 מיליון ש"ח.
  - הפער בין הנכסים להתחייבויות במט"ח וצמוד מט"ח לא יעלה על 17.5 מיליון דולר.
- הבנק נוקט מדיניות שמרנית תוך הקפדה על עמידה בהנחיות שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

עודף הנכסים על ההתחייבויות הסתכם:

	30 ביוני	31 בדצמבר	
	2008	2007	המגבלה המאושרת המקסימלית
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
סוג ההצמדה			
לא צמוד	284.8	178.4	הון הבנק
מדד המחירים לצרכן	90.7	177.6	300.0
מטבע חוץ או בהצמדה לו	21.4	17.8	58.7
פריטים לא כספיים	46.7	40.7	
סה"כ הון עצמי	443.6	414.5	

דוח הדירקטוריון

להלן טבלת רגישות לשינויים תיאורטיים בשער החליפין ליום 30 ביוני, 2008 (במיליוני ש"ח):

כל המטבעות	אירו	דולר	אחוז שינוי בשער החליפין
(1.6)	(0.2)	(1.2)	ירידה של 5%
(3.1)	(0.4)	(2.5)	ירידה של 10%
1.6	0.2	1.3	עליה של 5%
3.2	0.4	2.6	עליה של 10%

הערות:

1. תרחיש עליה/ירידה פירושו בהתאמה התחזקות/היחלשות המטבע הנדון כנגד שקל.
2. לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות שלא פורטו בנפרד יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.
3. הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין לאחר השפעת המס.

ב. חשיפה לשינויים בריבית

סיכון החשיפה לשינויים בריבית נובע מההשפעה העתידית של שינוי בריבית על הנכסים וההתחייבויות (כולל השפעת עסקאות IRS - Interest Rate Swap). שינויים אלה עלולים לגרום לשחיקת ההון של הבנק. על מנת להקטין חשיפה הנובעת משינויים אפשריים בשיעורי הריבית נוהג הבנק במדיניות של התאמה, במידת האפשר, בין זמני הפרעון או מועדי שינוי הריבית של הנכסים לאלו של ההתחייבויות בכל אחד ממגזרי ההצמדה תוך לקיחת פוזיציות מוגבלות. עיקר הפעילות במגזר השקלי הלא צמוד הינו לתקופה קצרה או בריבית ניידת, כך שאין אי התאמה מהותית בזמני תאום הריבית.

להלן השפעת עליה/ירידה בשיעור הריבית על השווי ההוגן של הבנק, נכון ליום 30 ביוני, 2008 (באחוזים מהשווי ההוגן):

עליה של 1%	ירידה של 1%	
(2.65)	2.81	עקום שקלי
(0.77)	0.73	עקום צמוד
(0.51)	0.53	ריבית דולר
(0.15)	0.15	ריבית אירו
(0.72)	0.74	ריבית מט"ח כל המטבעות

דוח הדירקטוריון

ג. חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

בהתאם לדרישות בנק ישראל, במסגרת נוהל בנקאי תקין המנחה את הבנקים בכל הקשור למערכות הפיקוח והבקרה הנדרשות מהם בניהול הסיכונים שלהם, לרבות הקצאת ההון בגין חשיפות לסיכונים פיננסיים, הקים הבנק מערכת החולשת על תזרימי המזומנים של הבנק, הנגזרים ממגוון פעולותיו הפיננסיות. על בסיס נתונים אלו מבצע הבנק כימות שוטף של סיכוני השוק על פי מתודולוגית ה-VAR (הערך הנתון לסיכון).

VAR מחשב את תוחלת ההפסד המקסימלית של שחיקת השווי ההוגן של הבנק במהלך אופק השקעה נתון (10 ימי עסקים), בהינתן רמת מובהקות מסויימת (99%) ובהתקיים תנאי שוק נורמליים. מערכת זו בוחנת, כיצד שינויים במחירי השוק עלולים להשפיע לרעה על השווי ההוגן של הבנק בגין הפוזיציות והחשיפות הפיננסיים שלו, כאשר ההפסד בא לידי ביטוי בשינוי השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים. הבנק הטמיע מערכת לניהול סיכונים המחשבת ערכי VAR בהתאם למתודולוגיות המקובלות ומדדי סיכון נוספים רלוונטיים, כגון: חשיפות בסיס, חשיפות ריבית, מבחני מאמץ שונים ועוד. נתוני ה-VAR מחושבים כיום בבנק, מספר פעמים בשבוע, על מכלול הנכסים וההתחייבויות הפיננסיות של הבנק, הכולל את התיק הזמין למכירה ואת התיק למסחר.

להלן ערכי ה-VAR:

מגזר	מגבלה	*30.6.08	*31.12.07
VAR, מיליוני ש"ח	15.0	8.5	11.5
% משווי הוגן		1.92%	2.78%

* מדגם של 400 יום

מסגרות הפעולה בתחום ניהול ובקרת הסיכונים נגזרות מהמבנה הארגוני של הבנק, מרכזי הסיכון שהוגדרו על ידו, מערכות המידע, כלי הבקרה המופעלים בנושא זה וכן "טעמי הסיכון" של הבנק, כפי שהם באים לידי ביטוי במסמך החשיפות ובמדיניות ניהול הסיכונים של הבנק.

דוח הדירקטוריון

ד. מצב הנזילות וגיוס המקורות

סיכון הנזילות הינו הסיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל התחייבויות בלתי צפויות או משיכות בלתי צפויות מפקדונות הציבור ומביקוש בלתי צפוי לאשראי. סיכון הנזילות נובע מפערים במועדי הפרעונות של הנכסים וההתחייבויות של הבנק. הדירקטוריון קבע מגבלות למועדי הפרעון של הנכסים וההתחייבויות כדי לצמצם סיכון זה. הבנק נהנה מעודפי מקורות הן במגזר השקלי והן במטבע חוץ. עודפים אלה מאפשרים לבנק להיות פעיל בשוק הכספים הבינבנקאי בשקלים ובמטבע חוץ. עודפי הנזילות בשקלים הושקעו בדרך כלל בפקדונות בבנק ישראל ובאגרות חוב שקליות: מק"מ, גילון ושחר. עודפי הנזילות במט"ח הושקעו בדרך כלל בפקדונות בבנקים בחו"ל ובאגרות חוב מסוגים שונים בחו"ל. במגזר השקלי הלא צמוד, התבסס גיוס המקורות על פקדונות הציבור. במגזר מטבע החוץ המקורות העיקריים הינם פקדונות תושבי חוץ. בבנק מופעלת מערכת כוללת לניהול הנזילות על פי מודל שפותח בבנק. המדיניות הכוללת לניהול הנזילות אושרה על ידי הדירקטוריון. תוצאות המודל נבחנות באופן שוטף על ידי מחלקת ניהול סיכונים ואשראי בבנק.

ה. מכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק פועל במכשירים פיננסיים נגזרים מול לקוחות, בנקים, מסלקת המעו"ף ובורסות בחו"ל. במסגרת זאת נכללות עסקאות פורוורד, אופציות ש"ח מט"ח ובין מטבעות שונים, עסקאות עתידיות כנגד ניירות ערך, עסקאות החלפה (swap) של מטבעות ושל ריביות וכן עסקאות בנגזרות הנסחרות בבורסה בתל-אביב, ובבורסות בחו"ל. פעילות הבנק בתחום פקדונות פיננסיים מובנים (Structured Deposits) מכוסה בדרך כלל מול מוצרים זהים מהבנק הבינלאומי.

ו. עשיית שוק

הבנק פועל בשוק עסקאות המט"ח בתור "עושה שוק" ("Market maker"), בכפוף לתנאים הנקבעים על ידי הדירקטוריון מעת לעת. בנוסף, פועל הבנק כ"עושה שוק" באג"ח מדינה מסוג שחר.

דוח הדירקטוריון

3. סיכוני אשראי

בבנק מופעלת מערכת בקרה וניהול של סיכוני האשראי, הן ברמת הלקוח הבודד והן ברמת הניהול הכולל, ובכלל זה בקרה שוטפת על חשיפות של לקוחות הפועלים בשוק ההון. בנוסף, מתקיימת בבנק בדיקת טיב ואיכות הלווים העיקריים, בהתאם לנוהל בנקאי תקין.

קיימים מספר פורומים לניהול ובקרת סיכוני האשראי של הבנק; ועדת אשראי סניפית, חטיבתית, כללית וועדת אשראי של הדירקטוריון. וועדות האשראי דנות ומאשרות את בקשות האשראי השונות בהתאם למדרג הסמכויות.

להלן יתרות סיכון אשראי כולל בגין לווים בעייתיים לפי הסיווגים שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים:

סכומים מדווחים

31.12.07	30.6.07	30.6.08	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
			חובות בעייתיים ¹ :
23.4	28.6	25.3	שאינם נושאים הכנסה
10.2	9.5	2.8	שאורגנו מחדש
0.3	19.7	3.2	בפיגור זמני
5.0	3.9	4.9	בהשגחה מיוחדת
4.9	0.6	1.3	מזה: חובות בגינם קיימת הפרשה ספציפית
38.9	61.7	36.2	סה"כ אשראי מאזני ללווים בעייתיים
9.6	11.6	1.8	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין לווים בעייתיים ²
2.9	-	1.5	אג"ח של לווים בעייתיים
51.4	73.3	39.5	סיכון אשראי כולל בגין לווים בעייתיים

1 לא כולל חובות בעייתיים המכוסים על ידי בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

2 כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

דוח הדירקטוריון

4. סיכונים תפעוליים

א. מיפוי וניהול סיכונים תפעוליים

על מנת למזער את הסיכונים התפעוליים הכרוכים בפעילויות הבנק השונות, מקיים הבנק אמצעי בקרה שונים המבוססים על מערכות מחשב בהן מוטמעים תהליכי בקרה ממוכנים ועל סדרי עבודה המעוגנים בנהלים. הבנק מקיים תהליך של טיפול ליישום המסקנות שהעלו הסקרים למיפוי הסיכונים התפעוליים – מעילות והונאות, על פי סדרי עדיפויות שנקבעו ובמקביל מתקיימים סקרים חדשים בתחומים עליהם החליטה הנהלת הבנק. בנוסף, קיימת בבנק ועדה לניטור וניהול סיכונים (ועדה מרכזית) בראשות המנהל הכללי, אשר מטרתה הינן לנטר סיכונים ולעקוב אחר ניהולם. בבנק מופעלות שלוש יחידות בקרה (Middle Office) - מעקב אחר סיכונים תפעוליים בחדר עסקאות במט"ח, פעילות ניירות ערך זרים ובפעילות הנוסטרו.

ב. פורום סיכונים תפעוליים ומשפטיים

בבנק קיים פורום נוסף בראשות מנהל הסיכונים הראשי, שהינו פורום ייעודי לטיפול בסיכונים תפעוליים ומשפטיים. הפורום מתפקד במקביל לוועדת ניטור הסיכונים הכללית ומרכז את פעילותו בחשיפות לסיכונים תפעוליים ומשפטיים.

ג. סיכונים מעילות והונאות

בהתאם להוראת המפקח על הבנקים קיימת בבנק ועדה בראשות המנכ"ל בהשתתפות חברי הנהלת הבנק, מנהלי יחידות בכירים והמבקר הפנימי. הועדה דנה בחשיפות לסיכונים מעילות והונאות כפי שעולים, בין היתר, באירועים בקבוצת הבינלאומי, בסקרי הסיכונים השונים ועל ידי הביקורת הפנימית, ובדרכים למזעורם, תוך כינון בקרות מונעות ומפצות.

ד. קצין ציות ואיסור הלבנת תרור

בבנק פועל קצין ציות, בהתאם לנדרש בהוראה 308 להוראות ניהול בנקאי תקין. קצין הציות פועל לאיתורם של פערים והפרות בתחום ההוראות הצרכניות – בין היתר בהתבסס על תהליך מובנה (סקר התשתיות). קצין הציות משמש גם כאחראי על איסור הלבנת הון. במהלך הרבעון, נמשכו בבנק התהליכים ליישום הוראות החקיקה בנושא איסור הלבנת הון ובכלל זה: הדרכת עובדים, שיפור נהלי העבודה ומהלכים לתחזוקת מנגנונים מיכונים. במסגרת המעבר למערכות המיכוניות של הבנק הבינלאומי יוסבו גם המערכות המשרתות את מערך איסור הלבנת הון (בקרות, נהלים, דיווחים והתראות).

דוח הדירקטוריון

ה. המשכיות עסקית (BCP – Business Continuity Planning)

בהתאם להוראות בנק ישראל בנושא, נערך הבנק להמשכיות עסקית במצבי חירום שונים. נקבעה מדיניות לטיפול בנושא על ידי דירקטוריון הבנק.

ו. פוליסת ביטוח בנקאית

פוליסת הביטוח הבנקאית אותה רוכש הבנק, נותנת כיסוי ביטוחי לחלק מהסיכונים התפעוליים, ובכלל זה: נזקים שנגרמו לצד ג' עקב רשלנות של הבנק, נזקים שנגרמו לבנק מפשעי מחשב ומעילות עובדים.

5. סיכונים משפטיים

א. סיכון משפטי מוגדר בבנק כסיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין או הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהיעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול ספקים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית.

ב. הבנק פועל לאיתור, מיפוי ומזעור, ככל האפשר, של החשיפה לסיכונים משפטיים. בין השאר, פועל הבנק לאיתור מראש של הסיכונים המשפטיים הכרוכים בתהליכים השונים, בעת יצירת התהליך, לשם מניעתם מראש, ו/או מזעורם, וכן נוקט באמצעי איתור ומיפוי שוטפים ובאמצעות תהליכי הפקת לקחים.

דוח הדירקטוריון

דיון בגורמי סיכון

מצורפת טבלה המרכזת את גורמי הסיכון המשפיעים על הבנק ומידת השפעתם (גדולה, בינונית, קטנה):

גורם הסיכון	השפעת הסיכון
1. השפעה כוללת של סיכונים אשראי	קטנה
1.1 סיכון בגין איכות לווים וביטחונות	קטנה
1.2 סיכון בגין ריכוזיות ענפית	בינונית
1.3 סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים	קטנה
2. השפעה כוללת של סיכונים שוק	קטנה
2.1 סיכון ריבית	קטנה
2.2 סיכון אינפלציה	קטנה
2.3 סיכון שער חליפין	קטנה
2.4 סיכון מחירי מניות	קטנה
3. סיכון נזילות	קטנה
4. סיכון תפעולי	בינונית
5. סיכון משפטי	קטנה
6. סיכון מוניטין	קטנה
סיכונים נוספים הרלבנטיים לתאגיד הבנקאי	
7. סיכון חקיקה ורגולציה	קטנה
8. סיכון מקרוכלכלי	בינונית
9. הסבת מערכת המחשב של הבנק	גבוהה*

במהלך התקופה המדווחת לא חלו שינויים בגורמי הסיכון של הבנק בהשוואה למפורט בדוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2007.

* ראה מידע נוסף בנושא מיחשוב בפסקת ההתפתחויות הנוספות בהמשך.

דוח הדירקטוריון

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים מתייחסת לסוגיות שהינן בעלות חשיבות לתיאור מצבו הפיננסי של הבנק. סוגיות שהינן קשות, סובייקטיביות ומחייבות הערכות מורכבות, כתוצאה מהצורך לערוך אומדנים של השפעת עניינים שעל פי טבעם הם אינם ודאיים.

בכל אחד מהנושאים הקריטיים הללו, נעזרה ההנהלה במידע המקצועי הטוב ביותר, לדעתה, על מנת לערוך את האומדנים הדרושים בהערכת הנכסים וההתחייבויות של הבנק, והבנק מאמין כי האומדנים בהם נקט הינם נאותים.

נושאים קריטיים כאמור, אשר לגביהם הבנת המדיניות החשבונאית הינה הכרחית להבנת התוצאות המדווחות של הבנק, הינם: הפרשה לחובות מסופקים, הערכת שווי השקעה בניירות ערך, אומדן השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים, ירידת ערך נכסים והתחייבויות בגין תביעות משפטיות.

במהלך התקופה המדווחת לא חלו שינויים במדיניות החשבונאית של הבנק בנושאים קריטיים בהשוואה למפורט בדוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2007. כאמור בדוחות ליום 31 בדצמבר 2007, השפעת האומדנים על הסעיפים האמורים אינה מהותית.

עדכוני חקיקה

הרפורמה בתחום העמלות הבנקאיות

ביום 5.7.07 פורסם חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 12), התשס"ז-2007. תחילת החוק מיום 1.7.08. עיקרי החוק הינם: מתן סמכות פיקוח לבנק ישראל על מחירי השירותים הבנקאיים הניתנים לכלל הלקוחות, וכן סמכות לקבוע לגבי לקוחות מסוימים (יחידים וכן תאגידים שהינם עסק קטן כהגדרתו בכללים שקבע הנגיד), תעריפון מחייב הכולל את רשימת השירותים, אשר רק בגינם יהיה רשאי הבנק לגבות עמלות וכן את אופן חישובן והצגתן. מכח החוק פורסמו ביום 8.1.08 כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשס"ח-2008 ובהם נכלל תעריפון העמלות החדש, שיחול על לקוחות יחידים ועסקים קטנים כהגדרתם בחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981.

בנוסף, נקבע בתיקון לחוק כי הדיווח המרוכז על עמלות שנגבו מלקוח יורחב כך שיחול על כלל העמלות, אך ישלח מדי חצי שנה ביחס לאותה תקופה, החל מיום 1.1.08.

על פי צו הבנקאות (שירות ללקוח) (ביטול הפיקוח על שירותים בנקאיים מסוימים ושינוי במקרים אחרים), התשס"ח-2008, נקבע כי סכום העמלה המרבי שניתן לגבות בגין שירות של: "העברת ניירות ערך לפיקדון אחר של אותו לקוח" יוגבל לסך של 5 ש"ח וכן בוטל הפיקוח על שירותים בנקאיים מסוימים.

השפעת החוק על תוצאות הבנק אינה צפויה להיות מהותית.

דוח הדירקטוריון

חוזר בנושא הרפורמה בעמלות

החוזר פורסם ביום 21.7.08. להלן הבהרות ותיקונים לרפורמת העמלות:

- הפקדת שיקים בתיבות שירות תיחשב לפעולה בערוץ ישיר – מאחר ורוב הבנקים אינם ערוכים לאפשר הפקדת שיקים בערוצים ישירים, מחיר הפקדת שיקים בתיבת שירות יהיה כמחיר פעולה בערוץ ישיר. זאת עד לבחינה מחודשת של הנושא בעתיד.
- הקבוצה הזכאית לביצוע ארבע פעולות על ידי פקיד מדי חודש במחיר פעולה אחת בערוץ ישיר תכלול גם "אזרח ותיק" (על פי חוק האזרחים הותיקים, התש"ן-1989) וכן לקוחות שמחמת מוגבלותם אינם יכולים להשתמש בערוץ ישיר אחד או יותר. הבנקים נדרשים להשלים ההיערכות לכך בתוך 30 ימים.
- איסור גביית דמי ניהול חשבון לעסק קטן מלקוח שהוא נציגות בית משותף. הבנק נערך לפעול בהתאם להנחיות חוזר זה.

כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (גילוי נאות ומסירת מסמכים) (תיקון), התשס"ח-2008

התיקון פורסם ביום 5.6.08. התיקון מעודד עשיית שימוש באינטרנט, בין היתר, באופן שתאגיד בנקאי יאפשר לתאגיד, שאינו עסק קטן, לקבל את התעריפון בסניפיו באמצעות אתר האינטרנט שלו. בנוסף, תאגיד בנקאי לא יהיה חייב להודיע או לשלוח דף חשבון ללקוח שביקש לקבל הודעות או דפי חשבון באמצעי אלקטרוני.

חוק ניירות ערך (תיקון מס' 35), התשס"ז - 2007

התיקון פורסם ברשומות ביום 18.3.08. נקבעו הגדרות ביחס ל"שוק מוסדר": מערכת מסחר בניירות ערך, אופציות או חוזים עתידיים, על פי הכללים שנקבעו על ידי מי שרשאי לקובעם במדינה בה הוא מתנהל. הוחלו על נושא משרה בכירה חובות, אשר הוטלו עד כה על בעלי עניין לרבות אחריות לתשקיף, פרט מטעה בתשקיף ונזק בשל מידע צופה פני עתיד.

ניתנה סמכות לקבוע בתקנון הבורסה, הוראה לפיה חברה תהיה חייבת לרשום את כל הון המניות המוצא שלה למסחר על ידי חברה לרישומים, אולם לגבי חברות שניירות הערך שלהן נרשמו למסחר לפני התיקון – בעל מניות הרשום במרשם בעלי המניות לא יחויב להעביר את המניות הרשומות על שמו לחברה לרישומים. הוסדר נושא עסקאות מכר חוזר בניירות ערך (ריפו) במסגרת סעיף יציבות מסלקות, כך שיראו את המעביר כמי שמכר את ניירות הערך ואת הנעבר כמי שרכשם בבורסה.

חוק ניירות ערך (תיקון מס' 36), התשס"ח-2008

החוק פורסם ביום 11.6.08. מטרת החוק לקבוע הסדר מיוחד שיאפשר לבנק האירופי להציע, לרבות בדרך של רישום למסחר בבורסה, ניירות ערך לציבור בישראל. הסדר זה קיים היום לגבי הבנק העולמי והוחלט לתקן את פרק ה' 4 לחוק ניירות ערך כך שיחול גם על הבנק האירופי.

דוח הדירקטוריון

חוק המפלגות (תיקון מס' 14), התשס"ח-2008

החוק פורסם ביום 3.7.08. נקבעו מס' הוראות בקשר עם הלוואה וערבות להלוואה שנותן תאגיד בנקאי ל"מועמד" (נבחר ציבור או מי שהודיע במפורש על כוונתו להתמודד בבחירות מקדימות): מועמד רשאי לקבל הלוואה מתאגיד בנקאי בתנאי שתקופת פרעונה לא תעלה על שנה וסכומה לא יעלה על מחצית התקרה הכוללת של ההוצאות (כמפורט בסעיף 28 ח'), למעט אם סכום הלוואה נמוך מ- 50,000 ש"ח.

חובתו להודיע לתאגיד הבנקאי כי הלוואה נועדה למימון התמודדותו בבחירות מקדימות ומהי התקרה הכוללת של הוצאות המותרת לו. כמו כן, ניתנה סמכות למבקר המדינה לצורך ביקורת מערכת החשבונות של המועמד. נקבעה סנקציה של שישה חודשי מאסר או קנס (על פי חוק העונשין), בין היתר, ביחס למי שנתן תרומה, הלוואה או ערבות בניגוד לקבוע בחוק וכן לגבי מי שלא מסר למבקר מידע, הודעה או תצהיר על פי בקשתו.

תקנות הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (הון עצמי וביטוח) (תיקון), התש"ס-2000

התקנות פורסמו ביום 30.6.08. התיקון יחול החל מיום 30.7.08, למעט ההוראות ביחס להשתתפות העצמית המותרת לבעל רישיון שתחלנה ביום 30.6.09. התיקון מקטין, בנסיבות מסוימות, את גובה הכיסוי הביטוחי הנדרש ממנהלי תיקים, וכן מאפשר הקלות מסוימות לגבי גובה ההשתתפות העצמית בביטוח הנדרש מ"בעל רישיון". יועצי השקעות, משווקי השקעות ומנהלי תיקים.

חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה) (תיקון מס' 20)

ביום 26 בפברואר 2008 עבר בכנסת חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה) (תיקון מס' 20) (הגבלת תקופת התחולה), התשס"ח – 2008 (להלן – "התיקון"). בהתאם לתיקון, תחולתו של חוק התיאומים תסתיים בשנת המס 2007, ומשנת המס 2008 לא יחולו עוד הוראות החוק, למעט הוראות המעבר שמטרתן למנוע עיוותים בחישובי המס.

בהתאם לתיקון, בשנת המס 2008 ואילך לא מחושבת עוד התאמה של ההכנסות לצרכי מס לבסיס מדידה ריאלי. כמו כן, הופסקה ההצמדה למדד של סכומי הפחת על נכסים קבועים ושל סכומי הפסדים מועברים לצרכי מס, באופן שסכומים אלה יתואמו עד למדד של סוף שנת המס 2007, והצמדתם למדד תיפסק ממועד זה ואילך. כמו כן, במסגרת התיקון האמור תוקנו הגדרות "רווח" ו-"שכר" בחוק מע"מ. על פי ההגדרות החדשות מס רווח יחושב לאחר ניכוי מס שכר והגדרת שכר לצורך חישוב מס שכר תכלול גם את תשלום חלק המעביד בגין דמי ביטוח לאומי. השפעת התיקון על תוצאות הבנק במיוחד, ברבעון השני של שנת 2008, הינה אי רישום קיטון בהוצאות המס בסך של כ- 3.3 מיליוני ש"ח ולתקופה מצטברת של שישה חודשים, אי רישום קיטון בהוצאות המס בסך 3.8 מיליוני ש"ח. מרבית ההשפעה נובעת מביטול חוק התיאומים. השפעת תיקון ההגדרות של "רווח" ו-"שכר" אינה מהותית.

ברבעון השני של שנת 2007 ובמחצית הראשונה של שנת 2007, השפעת יישום חוק התיאומים הייתה קיטון בהוצאת המס בסך 0.2 מיליוני ש"ח, ו- 0.6 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

דוח הדירקטוריון

הצעות חוק

הצעת חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994 (תיקון מס' 13), התשס"ח - 2007
נוסח מעודכן של הצעת החוק פורסם באתר רשות ניירות ערך ביום 5.11.07 (להלן: אתר הרשות) לקראת הפצת תזכיר הצעת חוק.

עיקר התיקונים הם: הצעה לציבור של קרנות נאמנות זרות; הוראות לעניין אי תלות הנאמן; מתן סמכות לרשות ני"ע לשלול וכן לא להעניק לחברה אישור לשמש כנאמן מטעמים הקשורים במהימנותה; התרת גביית דמי ניהול דיפרנציאליים בקרן; שינוי מתכונת פירוק קרן; הרחבת כלי האכיפה האזרחית על ידי רשות ניירות ערך על פעילות קרנות נאמנות (למשל: הוספת אפשרות להטיל קנס אזרחי לגבי עבירות מסיימות שכיום הסנקציה בגינן הינה פלילית בלבד).

ביום 9.4.08 פורסם באתר הרשות תזכיר בנושא תיקון מס' 13 הכולל דברי הסבר בעניין הגברת מנגנוני הביקורת. בין היתר, דירקטוריון מנהל הקרן יהיה מחויב לאשר את מערך הבקרה הפנימית בחברה. הוראות התיקון יכללו מגוון של שיטות ואמצעי בקרה ופיקוח. דירקטוריון מנהל הקרן יהיה מחויב לאשר תוכנית אכיפה פנימית במנהל הקרן, לרבות בדרך של הטמעת נהלי עבודה ברורים ומקיפים והדרכה שוטפת של מנהלים ועובדים בתחומים הרלבנטיים לתפקידם, וכן אופן הטיפול בהפרת ההוראות, כאמור.

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון – עמלת פרעון מוקדם בעת מימוש נכס), התשס"ח - 2008
ביום 6.2.08 אושרה הצעת החוק בקריאה טרומית והועברה לקריאה ראשונה בועדת הכלכלה של הכנסת. מוצע לבטל את עמלת הפירעון המוקדם בעת מכירת נכס של לווה, כדי שלא לפגוע פגיעה נוספת באלו שאינם מסוגלים לעמוד בתשלומי המשכנתא שלקחו. נטען כי בעצם מימוש הנכס, משיב הבנק את כספי ההלוואה ואין מקום להרע עם החייבים.

הצעת חוק מסחר אלקטרוני, התשס"ח - 2008
ההצעה עברה במליאת הכנסת ביום 21.1.08, בקריאה ראשונה ותועבר לדין בוועדה משותפת לוועדות הכלכלה ובמדע והטכנולוגיה, בראשות ועדת הכלכלה. מטרת הצעת החוק ודברי ההסבר להצעת החוק, הינה להסדיר היבטים שונים של שימוש במסמכים אלקטרוניים במהלך פעילות מסחרית, ובכלל זה קיום דרישת כתב וביצוע פעולה משפטית באמצעות מסמך אלקטרוני.

הצעת חוק הערבות (תיקון – זכותו של ערב במימוש נכס), התשס"ח-2008
ההצעה הוגשה ביום 19.5.08. מוצע כי במקרים בהם החיוב הנערב מובטח גם בשעבוד נכס של החייב לא יוכל הנושה לדרוש מהערב את מילוי ערבותו בטרם מימש הנכס, זאת אלא אם ביהמ"ש יאשר כי לא ניתן לממש הנכס. בנוסף, בעת מימוש הנכס הנושה יחויב להודיע לערב על מועד ואופן מכירתו לפחות 30 יום לפני המכירה וכן לאפשר לו להציע לרכשו, לרבות קבלת מידע מלא ביחס למכירה שבוצעה, גם אם לא השתתף בה.

דוח הדירקטוריון

הצעת חוק ניירות ערך (תיקון מס' 36) (מערכת דואר אלקטרוני מאובטח), התשס"ח-2008

ההצעה הוגשה ביום 28.5.08. בהמשך לתיקון 22 אשר חייב גופים מפוקחים ע"י הרשות לדווח באמצעות מערכת דיווח אלקטרונית ("מגנא"), בין היתר, מוצע לאפשר לרשות להמציא הודעות, דרישות, הוראות או כל מסמך אחר באמצעות מערכת דואר אלקטרוני מאובטח. תוטל חובה על הנמענים להשתמש במערכת זו ולקבל מסמכים מהרשות באמצעותה וכן לקבוע חזקה כי מסמך שהומצא באמצעות המערכת הגיע ליעדו בתוך שני ימי עסקים. מוצע לקבוע כללים לעניין הליכי רישום לצורך קבלת אישור גישה למערכת דואר אלקטרוני מאובטח וכן להחיל הסדר זה גם על תאגידי בעלי רישיון לפי חוק ועל מנהלי קרנות ונאמנים לקרנות.

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון – הפחתת השימוש בנייר), התשס"ח-2008

ההצעה הוגשה ביום 30.6.08. מוצע כי תאגיד בנקאי יחויב לשלוח ללקוח הודעות ודפי חשבון באמצעות אמצעים אלקטרוניים במקום בדואר רגיל, אלא אם כן ביקש הלקוח אחרת. המטרה הפחתת השימוש בנייר וכן נוחות וזמינות של המידע.

הצעת חוק שיקים ללא כיסוי (תיקון-זכות ערעור), התשס"ח-2008

ההצעה הוגשה ביום 2.4.08. מוצע להקנות לבעל החשבון זכות להשמיע את טענותיו בפני הבנק בטרם יוגבל חשבונו. אם הוכיח כי השיקים סורבו בשל נסיבות שלא היה עליו לחזותן מראש, הבנק יתן לו ארכה של שישה חודשים להסדיר את מצבו, שלאחריהם תיבדק יכולתו הכספית, בטרם יוחלט אם להגביל את חשבונו.

הצעת חוק חובת הדיווח של מוסדות פיננסיים על כספים ללא דורש, התשס"ח-2008

ההצעה עברה בקריאה טרומית ביום 4.6.08. מטרת החוק לחייב גופים פיננסיים בישראל לדווח באופן שוטף לגוף שיוקם באגף הממונה על שוק ההון, אשר יהיה אחראי לרישומם של כספים ללא דורש באמצעות עריכת מאגר מידע לאומי זמין לכולם. הכוונה לכספים שלא נמצא להם מי שרשאי לנהוג בהם מנהג בעלים או שבעליהם אינו ידוע לרבות חשבונות רדומים.

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון – הגבלת סכומי עמלות), התשס"ח-2008

אושרה בקריאה טרומית ביום 16.7.08. בעקבות הרפורמה בעמלות הבנקים והעלאת התעריפים הנגבים נפגוע בעיקר האוכלוסיות אשר אינן נגישות לאינטרנט. על כן, מוצע להגביל במחיר מרבי את העמלות הנפוצות המתבצעות מול פקיד הבנק ולקבוע כי סך העלות החודשית בגין לא תעלה על 18 ש"ח לחודש לכלל הלקוחות ולגבי אוכלוסיות כגון מקבלי גמלה, קשישים ועולים חדשים – תקרה של 10 ש"ח.

דוח הדירקטוריון

שונות

באזל II

רקע

הוועדה להתכנסות בינלאומית למדידת הון ולתקני הון (להלן - באזל II) פרסמה ביוני 2006 את המלצותיה שאמורות להיות מיושמות, בהתאם להנחיות של הבנקים המרכזיים בכל מדינה. ההנחיות מתייחסות לסיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, וכוללות 3 נדבכים בהתייחס לכל אחד מסוגי הסיכונים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, עפ"י הגישות השונות.

נדבך שני- תהליך הסקירה הפיקוחית וקיום תהליכים פנימיים בבנק ליישום ממשל תאגידי, בקרה וביקורת, להקמת מסגרת לניהול ולהערכת סיכונים וכן להערכת נאותות ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק וסביבת הבקרה שלו.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור.

הערכות הבנק

הבנק נשען בתחומים רבים על המערכות התפעוליות ויחידות מטה מתמחות של חברת האם, הבנק הבינלאומי, ולכן יישום ההוראות בבנק יעשה בד בבד עם יישומן בחברת האם, תוך ביצוע התאמות קלות במידה ויידרש. בהתאם לכך, תפורט להלן הערכות הבנק הבינלאומי ליישום הוראות באזל II, כחלק מהערכותו של הבנק הבינלאומי.

להלן פירוט התקדמות בביצוע הפרייקט בבנק, במסגרת הערכות החברה האם, מתחילת שנת 2008 ועד פרסום הדוחות הכספיים לרבעון השני :

- הסתיימה התקנת מערכת תוכנה לניהול סיכוני אשראי וחישוב הון רגולטורי במחשב הבנק, לצורך הקמת נתונים ובדיקות. הוחל בהכנת המידע עבור טעינה למערכת.
- התקבלו ממצאים ראשוניים של סקרי הפערים שבוצעו, כנדרש על ידי בנק ישראל, בנושאים הבאים: הנדבך הראשון – סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים והנדבך השני, כולל 14 הנחיות ספציפיות, שפורסמו בעבר על ידי ועדת באזל, בנושא ניהול סיכונים בנקאיים ונושאים קשורים. לאחר קבלת תוצאות הסקרים הסופיות יוחלט על המשך הטיפול בנושא, כולל אפשרות שכירת שירותי ליווי וייעוץ שוטפים לסגירת הפערים.
- הוגש לבנק ישראל סקר השפעה כמותית (QIS5) ליום 31 בדצמבר 2006.
- נציגי הבנק הבינלאומי השתתפו בצוות שהקים בנק ישראל בנושא ניהול הסיכון התפעולי.

דוח הדירקטוריון

להלן פירוט הטיטות להתייעצות, טיטות נוספות שהוציא המפקח על הבנקים בנושא באזל II מתחילת שנת 2008 ועד לפרסום הדוחות הכספיים לרבעון השני:

- הנדבך הראשון – בסיס ההון.
- הנדבך הראשון - תחולה והגישה הסטנדרטית (טיטות להתייעצות שנייה ושלישית).
- הנדבך הראשון – גישת הדירוגים הפנימיים (טיטות להתייעצות שנייה, שלישית ורביעית).
- הנדבך הראשון – סוגיות משפטיות.
- שאלות ותשובות לעניין יישום הגישה הסטנדרטית.
- הנדבך הראשון – תוצאות סקר השפעה כמותית לאימוץ הגישה הסטנדרטית.
- הנדבך השני – עקרונות ליישום מבחני קיצון.
- הנדבך השני – עקרונות לניהול סיכון אשראי.
- הנדבך השני – מסגרת למערכות בקרה פנימית בתאגידים.
- הנדבך השני – חיזוק הממשל התאגידי בתאגידים בנקאיים.
- מסגרת עבודה לפיקוח ממוקד סיכון.

טיטות הוראה בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

ביום 31 בדצמבר 2007 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא: "המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" (להלן – "החוזר" או "ההוראה"). חוזר זה מבוסס, בין היתר, על תקני חשבונאות בארה"ב ועל הוראות רגולטוריות מתייחסות של מוסדות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב. העקרונות המנחים שבבסיס החוזר, מהווים שינוי מהותי ביחס להוראות הנוכחיות בנושא סוג חובות בעייתיים ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלו.

על פי החוזר נדרש התאגיד הבנקאי לקיים הפרשה להפסדי אשראי ברמה מתאימה (appropriate) כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים (estimated) בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף לאמור לעיל, על פי החוזר נדרש לקיים, כחשבון התחייבותי נפרד, הפרשה ברמה מתאימה, כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים, כגון: התקשרויות למתן אשראי וערבויות. ההפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי תוערך, באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית". כמו כן, נקבעו הנחיות לזיהוי חובות והוראות בנוגע לשיטת מדידת הפרשה להפסדי אשראי תחת כל אחד מהמסלולים.

דוח הדירקטוריון

בנוסף לכך, נקבעו בהוראה הגדרות וסיווגים שונים של סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, כללי הכרה בהכנסות ריבית מחובות פגומים וכן כללי מחיקה חשבונאית של חובות בעייתיים. בין היתר, נקבע בחוזר כי יש למחוק חשבונאית כל חוב המוערך על בסיס פרטני שנחשב אינו בר גביה ובעל ערך נמוך כדי כך שהותרתו כנכס אינה מוצדקת או חוב בגינו מנהל התאגיד הבנקאי מאמצי גביה ארוכי טווח. לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת פיגור שלהם והכל כתלות בהיותם של החובות מובטחים על ידי דירת מגורים, למעט הלוואות לדירור בגינן נערכת הפרשה מזערית לפי עומק הפיגור, חובות שמובטחים בביטחון שאינו דירת מגורים, חובות שאינם מובטחים, חובות של לווים בפשיטת רגל וחובות שנוצרו במרמה.

הוראה זו תיושם בדוחות הכספיים של תאגידי בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי, החל מהדוחות ליום 1.1.10 (להלן – "מועד היישום הראשונה") ואילך. ההוראה לא תיושם למפרע בדוחות כספיים לתקופות קודמות. לחילופין במועד היישום הראשונה תאגידי בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי יידרשו, בין היתר:

- למחוק חשבונאית כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים למחיקה חשבונאית,
- לסווג בסיווג של השגחה מיוחדת, נחות, או פגום, כל חוב אשר עומד בתנאים לסיווג כאמור,
- לבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו ולא שולמו בגין כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים המתייחסים, וכן:
- לבחון את הצורך בהתאמת יתרת מסים שוטפים ומסים נדחים לקבל ולשלם. התאמות של יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים ליום 1.1.10 לדרישות הוראה זו, לרבות דרישות קביעת ההפרשה, יכללו ישירות בסעיף העודפים בהון העצמי.

לעניין זה הובהר כי למרות ההגדרה לפיה חוב בעייתי שאורגן מחדש הינו חוב פגום, תאגיד בנקאי וחברת כרטיסי אשראי אינם נדרשים לסווג כחוב פגום, אשר אורגן מחדש לפני יום 1.1.2010, כל עוד שהחוב אינו פגום בהתבסס על התנאים שנקבעו בהסכם הארגון מחדש.

ליישום ההוראה צפויות השלכות על מערכת היחסים העתידית שבין התאגיד הבנקאי ללקוחותיו, הנובע מהדרישה ליישם עקרונות המתאימים לסביבה העסקית בארה"ב - בסביבה העסקית הקיימת בישראל.

הבנק יישם את דרישות החוזר החל מיום 1.1.10. כאמור, יישום דרישות ההוראה מחייב שדרוג ו/או הקמה של מערכת תשתית מיחשובית על מנת להבטיח תהליך של הערכה וביצוע של הפרשה להפסדי אשראי, לרבות מערכות בקרה פנימיות לבדיקת יישום נאות של ההוראה ותיקוף אפקטיביות השיטה לחישוב ההפרשה. לאור העובדה כי הבנק נשען בתחומים רבים על המערכות התפעוליות ויחידות המטה של הבנק הבינלאומי, הבנק נערך ליישום ההוראה במסגרת ההערכות הקבוצתיות של הבנק הבינלאומי (החברה האם).

למועד הדוח הכספי, הושלם תהליך הקמת המבנה הארגוני ליישום ההוראה בבנק הבינלאומי, לרבות ועדות מקצועיות וניהוליות, מינוי מנהל פרויקט ומינוי יועץ חיצוני.

דוח הדירקטוריון

הבנק הבינלאומי בחר ספק מתאים לצורך הקמת מודל סטטיסטי לחישוב ההפרשה הספציפית להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי.

כמו כן, הושלם שלב אפיון העל של הפרויקט הכולל ניתוח סקר פערים ואפיון התהליכים המרכזיים, לרבות התהליכים הלוגיים המרכזיים בפרויקט. עד תום שנת 2008, יושלמו עיקר האפיונים הלוגיים המפורטים וכתיבת הממשקים למערכות התשתית והקמת מאגרי המידע.

כמו כן, תושלם עיקר כתיבת המודלים הסטטיסטיים המיועדים לביצוע תהליך חישוב ההפרשה הספציפית להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי, כאשר השאיפה הינה לבחון את המודלים במהלך שנת 2009. בשנת 2009, במקביל להשלמת פיתוח הממשקים, תבוצענה בדיקות קבלה ואינטגרציה למערכת, כתיבת נהלי עבודה והתאמת הנהלים הקיימים, הדרכה ליחידות הבנק השונות והטמעת המערכת החדשה. יש לציין, כי מדובר בפרויקט מורכב המשפיע על פעילות יחידות רבות, לרבות מערכות המחשוב והדיווח, ולכן יתכנו שינויים בלוחות הזמנים כפי שפורטו לעיל.

בהתאם לדרישת בנק ישראל, ביצע הבנק הערכה ראשונית של השלכות יישום ההוראה בדוחותיו. הערכת הבנק התייחסה לחובות מהותיים בלבד (מעל לסף שנקבע), והתבססה, בין היתר, במקרים מסויימים על הערכות ופרשנויות סובייקטיביות. על פי הערכה זו ההשפעה הצפויה של יישום טיוטת ההוראה על הבנק, נכון ליום 30.6.08 מסתכמת בכ- 23.5 מיליוני ש"ח, לפני השפעת המס. הסכום נובע ממחיקת קרן וביטולי ריבית צבורה של חובות שיוגדרו כפגומים עקב טיפול משפטי ממושך, וזאת למרות שהחובות מובטחים היטב והבנק צופה את פרעונם המלא של החובות, כולל הריבית הצבורה בגינם.

גילוי בדבר מבקר פנימי בבנק

הגילוי בדבר מבקר פנימי בבנק הינו כמפורט בדוח הדירקטוריון לשנת 2007 ולא חל בו שינוי.

דוח הדירקטוריון

התפתחויות נוספות

- מיחשוב -

כחלק מקבוצת הבינלאומי, מתבצעים בבנק מהלכים להנות מהיתרון לגודל של הקבוצה בנושאים שונים. אחד הנושאים הינו שילוב מערכות המיחשוב של יובנק במערכות הקבוצה, תוך שמירת היתרון היחסי של הבנק.

במסגרת זו אוחדו תשתיות המחשוב של שני הבנקים והועברה האחריות בגין אבטחת המידע למת"ף ("מיחשוב ותפעול פיננסי" – חברת בת של הבנק הבינלאומי). כיום, הבנקים נמצאים בעיצומו של תהליך איחוד אפליקציות.

הפרוייקט מנוהל על ידי מת"ף. הבנק מצידו שכר את שירותיה של חברת יעוץ המתמחה בתחום על מנת לוודא קיומו של הליך מסודר, מדורג ומבוקר. בנוסף, הבנק נעזר במגוון יעצים המתמחים במערכות מידע בכלל ובהסבת מערכות בפרט. מטרת הפרוייקט היא ליצור מערכת משולבת שתכיל את יתרונות המערכות השונות, ותתן תמיכה לפעילות הבנק וליתרונו היחסי, תוך התייעלות והפחתת הסיכון האנושי/תפעולי. בשלב זה מתבצעת ריצה במקביל של חלק מהמערכות.

ברבעון שחלף חלה התקדמות רבה בהסבת מאגרי הנתונים של הבנק למערכות החדשות. בימים אלו אמורה להתחיל לפעול סביבת טסט שתדמה את פעילות הבנק בסביבה העתידית ותאפשר ביצוע בדיקות של תרחישים ותסריטים שהוכנו לשם כך. בנוסף, תשמש הסביבה ללימוד והכרת המערכות על ידי עובדי הבנק.

תהליכי ההסבה העיקריים צפויים להסתיים עד 31.12.08. סיום התהליך ייעשה לאחר אישור מנהל הפרוייקט, הבנק והיועצים המקצועיים המלווים את הפרוייקט.

בנוסף, מכינים תוכניות לעלייה לאויר בתאריך המיועד והוכנה תוכנית נסיגה (Fall Back). תוכנית זו נמצאת בבחינה ללימוד המשמעויות הנובעות ממנה.

תהליך האיחוד של האפליקציות דורש משאבים רבים בבנק, ובפרט משאבים מיחשביים. לאור האמור, ולאור השינוי הצפוי במערכות המידע, צומצם הפיתוח המחשובי בבנק בתקופת ההסבה. בתחום המערך העורפי, הפיתוח התמקד בדרישות רגולטוריות ודרישות בקרה חיוניות. כתוצאה מכך, חל גידול בבקרות הידניות המפצות.

תהליך איחוד האפליקציות מהווה שינוי מהותי בחיי הבנק מבחינת תהליכי עבודה פנימיים ותהליכים מול לקוחות ומכאן החשיבות שהבנק נותן לניהול הסיכונים בתהליך ולבדיקות מקיפות שיעשו לפני אישור כל שלב בתהליך השילוב. לצורך כך, אף מונה בקר סיכונים ייעודי בבנק לליווי הפרוייקט.

מר אמנון בק, מנכ"ל מת"ף, משמש כמנהל טכנולוגיות המידע של הבנק, החל מיום 18.5.08. עד ליום זה כיהן בתפקיד מר יוסי לוי, ראש אגף משאבים בבנק הבינלאומי.

דוח הדירקטוריון

- שינויים בהרכב הנהלת הבנק -

ביום 24.3.2008 מונתה הגב' מיכל גורן לחברת הנהלת הבנק ומנהלת חטיבת הבנקאות הפרסונלית החל ממועד זה, במקום גב' רונית שוורץ.
מיכל גורן, מנהלת חטיבת הבנקאות הפרסונלית.
תאריך תחילת כהונה: 24.3.08.
השכלה: LLB משפטים – אוניברסיטת תל-אביב, LLM משפטים – אוניברסיטת תל-אביב. M.Sc מדעי הניהול – התנהגות ארגונית – אוניברסיטת תל-אביב.
תעסוקה בחמש שנים אחרונות: 2007-2008 – מנכ"ל ודירקטורית ביובנק חברה לנאמנות בע"מ.
2004-2007 – ראש תחום מרכזי עסקים באגף הייעוץ המשפטי לחטיבה העסקית בבנק הפועלים בע"מ. 1995-2004 – יועצת משפטית לאגף אשראים מיוחדים בחטיבה העסקית של בנק הפועלים בע"מ.

- שינויים בהרכב הדירקטוריון -

מר גיל קורץ, אשר כיהן כדירקטור חיצוני בבנק, החל מיום 1.3.07, סיים את כהונתו ביום 1.5.08. מר גיל קורץ כיהן כדירקטור חיצוני כהגדרתו בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 301.

ביום 6.5.08 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק את מינויו של מר אבי קרמר במקום מר גיל קורץ.

אבי קרמר, תקופת כהונה: 6.5.08 – היום.

חברות בועדות: ועדת ביקורת. דירקטור פנימי או חיצוני: חיצוני.

השכלה: B.A. כלכלה – אוניברסיטת תל-אביב. תעסוקה בחמש השנים האחרונות: 2004 – 2000 – יו"ר ומנכ"ל - יבמ גלובל סרוויסס (ישראל) בע"מ, 2005 – 2004 – חבר בהנהלה האזורית - יבמ גלובל סרוויסס בע"מ, 2007 – 2005 – סמנכ"ל מכירות וחבר הנהלה בחברת יבמ ישראל בע"מ, 2008 – מנכ"ל בי סייפ מערכות מידע (1983) בע"מ.
חברות בדירקטוריונים נוספים נכון ליום פרסום הדוחות: אין.

דוח הדירקטוריון

תהליך אישור הדוחות הכספיים

נושאי המשרה העוסקים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק הינם מנכ"ל הבנק, מר אילן רביב ומנהלת חטיבת החשבונאי הראשי וחשבונאית ראשית, גב' אורית איצקוביץ.

האורגן בבנק האחראי על בקרת העל הינו דירקטוריון הבנק. דירקטוריון הבנק מינה ועדת מאזן, המקיימת דיונים פרטניים בנושא הדוחות הכספיים ומגבשת את המלצתה קודם להבאתם לאישור הדירקטוריון. ועדת המאזן מורכבת מארבעה חברים, שלושה מהם בעלי מיומנות פיננסית וחשבונאית (ובכללם שני דירקטורים חיצוניים). לשיבות ועדת המאזן, כמו גם לשיבת הדירקטוריון בה נידונים ומאושרים הדוחות הכספיים, מוזמנים ונוכחים גם רואי החשבון המבקרים של הבנק המתבקשים להציג את הממצאים העיקריים, אם היו כאלה, שעלו מתהליך הביקורת או הסקירה, ועומדים לרשות חברי ועדת המאזן וחברי הדירקטוריון בכל שאלה והבהרה טרם אישורם.

בנוסף, במסגרת הערכת הבקורות והנהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים לפי הוראת סעיף 302 לחוק Sarbanes Oxley, נצבר ומועבר להנהלת הבנק מידע בהתייחס לדרישות הגילוי בדוחות הכספיים. דיווח בגין ליקויים משמעותיים מובא לדיון בוועדת הביקורת ולדירקטוריון, כנדרש טרם אישור הדוחות הכספיים. דיווח בגין חולשה מהותית ניתן בדוחות הכספיים במידה וקיים.

במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים של הבנק, מועברים מסמכי רקע ו/או טיוטות של הדוחות הכספיים של הבנק, לרבות דוח הדירקטוריון, לעיונם של חברי ועדת המאזן וחברי הדירקטוריון לפי העניין, לפני הישיבה הקבועה לדיון בדוחות.

במהלך ישיבת הדירקטוריון בה נידונים ומאושרים הדוחות הכספיים סוקר מנכ"ל הבנק באופן מפורט, את עיקרי הדוחות הכספיים וכן סוגיות מהותיות בדיווח הכספי. בנוסף, נסקרת הפעילות השוטפת של הבנק והשפעת פעילות זו על תוצאות הבנק ומודגשות סוגיות מהותיות.

דיווח על דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית

הנחייה של המפקח על הבנקים קובעת כי על התאגידים הבנקאיים לתת גילוי בדוח הדירקטוריון בדבר המספר המיזערי הראוי של דירקטורים (שאינם בעלי תפקיד נוסף בבנק) בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית שקבע דירקטוריון התאגיד הבנקאי, אשר מאפשר לדעת הדירקטוריון לעמוד באחריותו בבדיקת המצב הכספי של התאגיד ולעריכת הדוחות הכספיים ואישורם, וכן לתת פרטים על הדירקטורים שהינם בעלי מיומנות, כאמור. קביעה זו נעשית בהתחשב, בין היתר, בגודל התאגיד, סוג פעילותו, מספר חברי הדירקטוריון שלו ומורכבותו.

דירקטוריון הבנק קבע כי המספר המיזערי הראוי של דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית, כהגדרתם בהנחייה, הינו שני דירקטורים. מספר זה מאפשר לדעת הדירקטוריון לעמוד בחובות המוטלות עליו כאמור לעיל, שכן הוא מבטיח את מעורבותו של דירקטור בעל מיומנות, כאמור, בתהליך אישור הדוחות הכספיים גם במקרה של היעדרות של אחד מבין שני הדירקטורים בעלי מיומנות זו. בנוסף, ציין הדירקטוריון כי בקביעה זו הובאה בחשבון העובדה שהדוחות הכספיים של הבנק מובאים בפני ועדת המאזן, המנהלת דיונים מעמיקים בדוחות, טרם הבאתם לאישור הדירקטוריון.

דוח הדירקטוריון

להלן פרטים אודות השינוי בדירקטורים שהם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית, לעומת המפורט בדוח הדירקטוריון ליום 31 בדצמבר 2007:

מר גיל קורץ אשר כיהן כדירקטור בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית וחבר בוועדת הביקורת וועדת המאזן, חדל לכהן כדירקטור בבנק ביום 1.5.08. גם לאחר העזיבה, כאמור, עומד הבנק במספר המזערי של דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית פיננסית.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאית הראשית של הבנק, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק.

על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאית הראשית הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהתאגיד הבנקאי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 ביוני 2008 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי, למעט: האמור במסגרת התפתחויות נוספות בנושא המיחשוב (עמוד 32).

בהתאם לחוזר של המפקח על הבנקים, הבנק נמצא בתהליך ביצוע פרוייקט ליישום הוראה בדבר "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי" המבוססת על הוראה 404 לחוק Sarbanes-Oxley שחוק בארה"ב (להלן – "הפרוייקט").

בהתאם להנחיות חוזר זה, השלים הבנק, בליווי יועץ חיצוני ובסיוע חברת האם, את שלב ההיערכות המקדימה לביצוע הפרוייקט, לרבות תכנון הפרוייקט, מינוי צוות היגוי, מינוי צוות לפרוייקט, הגדרת הבקרה הפנימית והיקף העבודה, מטרותיה, תוצרי הביניים, קביעת מתודולוגיה, זיהוי חומרות ותוכנות שייעשה בהן שימוש, קביעת תוכניות עבודה, תקציבים, בניית תוכנית להכשרת עובדים, דרכי תקשורת בין הגורמים השונים וכיו"ב. הבנק, בליווי יועץ חיצוני, נמצא בשלביו הסופיים של שלב תיעוד תהליכי הדיווח הכספי המהותיים בבנק והבקורות בכל תהליך מהותי.

בנוסף, במהלך הרבעון השני של שנת 2008 החל היועץ החיצוני בביצוע בדיקות אפקטיביות הבקורות באותם תהליכים. השלמת הפרוייקט צפויה עם פרסום הדוח הכספי השנתי לשנה שמסתיימת ביום 31 בדצמבר 2008.

במהלך התקופה הנסקרת התקיימו 6 ישיבות דירקטוריון ו-8 ישיבות של וועדות הדירקטוריון השונות.

סקירת הנהלה תוספת א' - שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים

		2007 ⁷		שלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2008		שיעור הכנסה (הוצאה)		
שיעור הכנסה (הוצאה)		יתרה ממוצעת ¹		יתרה ממוצעת ¹		יתרה ממוצעת ¹		
כולל	ללא	הכנסות	הכנסות	כולל	ללא	הכנסות	הכנסות	
השפעת	השפעת	(הוצאות)	(הוצאות)	השפעת	השפעת	(הוצאות)	(הוצאות)	
נגזרים	נגזרים	מימון	מימון	נגזרים	נגזרים	מימון	מימון	
%	%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%	%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
	3.61	39.6	4,452.4		2.96	29.5	4,031.1	מטבע ישראלי לא צמוד: נכסים ⁵ השפעת נגזרים ALM סך הכל נכסים התחייבויות ⁵ השפעת נגזרים ALM סך הכל התחייבויות פער הריבית
		2.5	377.5			5.0	688.3	
3.53		42.1	4,829.9	2.96		34.5	4,719.4	
	(2.45)	(25.2)	4,151.3		(1.98)	(19.6)	3,981.4	
		(3.7)	533.5			(3.2)	473.9	
(2.49)		(28.9)	4,684.8	(2.06)		(22.8)	4,455.3	
1.04	1.16			0.90	0.98			
	5.83	6.6	463.0		12.17	9.9	340.0	
		0.4	50.0			(0.1)	141.7	
5.57		7.0	513.0	8.39		9.8	481.7	
	(9.67)	(0.6)	25.7		(16.30)	(0.2)	5.2	
		(2.2)	157.4			(4.9)	298.1	
(6.26)		(2.8)	183.1	(6.90)		(5.1)	303.3	
(0.69)	(3.84)			1.49	(4.13)			
	20.27	97.5	2,065.0		(21.03)	(131.2)	2,288.8	
		2.3	164.1			14.8	176.3	
		28.4	892.0			(31.6)	591.6	
17.47		128.2	3,121.1	(18.01)		(148.0)	3,056.7	
	(18.67)	(102.0)	2,332.3		20.37	118.6	2,142.1	
		(2.6)	164.1			(12.0)	176.3	
		(31.3)	628.8			41.4	645.3	
(18.56)		(135.9)	3,125.2	18.53		148.0	2,963.7	
⁶ (1.09)	1.60			⁶ 0.52	(0.66)			
	8.49	143.7	6,980.4		(5.40)	(91.8)	6,659.9	סך הכל: נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון השפעת נגזרים: נגזרים מגזרים ALM סך הכל נכסים התחייבויות השפעת נגזרים: נגזרים מגזרים ALM סך הכל התחייבויות פער הריבית
		2.3	164.1			14.8	176.3	
		31.3	1,319.5			(26.7)	1,421.6	
8.65		177.3	8,464.0	(4.93)		(103.7)	8,257.8	
	(8.09)	(127.8)	6,509.3		6.29	98.8	6,128.7	
		(2.6)	164.1			(12.0)	176.3	
		(37.2)	1,319.7			33.3	1,417.3	
(8.65)		(167.6)	7,993.1	6.08		120.1	7,722.3	
-	0.40			1.15	0.89			

1 לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
 2 פעילות מקומית – לרבות מט"י צמוד למט"ח.
 3 פער הריבית של כל מגזרי הצמדה יחדיו אינו בר השוואה בין התקופות היות והוא משקלל בתוכו את הפוזיציה במגזר הצמוד.
 4 לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר.

סכומים מדווחים

2007 ⁷		שלושה חודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2008		
הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת ¹	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת ¹	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
16.8		8.6		בגין אופציות, נטו
0.1		0.2		בגין מכשירים נגזרים אחרים (לא כולל אופציות, נגזרים בגידור, ב- ALM ונגזרים משבצים שהופרדו)
7.8		8.0		עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות ⁴
-		-		הוצאות מימון אחרות
34.4		33.2		רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים הפרשה לחובות מסופקים (לרבות הפרשה כללית ונוספת)
(5.3)		1.6		רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
29.1		34.8		סך הכל:
	6,980.4		6,659.9	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ⁵
	105.4		142.5	נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים
	11.5		10.5	נכסים כספיים אחרים
	(11.7)		(10.8)	הפרשה כללית ונוספת לחובות מסופקים
	7,085.6		6,802.1	סך כל הנכסים הכספיים
				סך הכל:
	6,509.3		6,128.7	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון ⁵
	99.9		151.4	התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים
	31.3		110.3	התחייבויות כספיות אחרות
	6,640.5		6,390.4	סך כל התחייבויות הכספיות
	445.1		411.7	סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות
	23.1		26.6	נכסים לא כספיים
	468.2		438.3	סך כל האמצעים ההוניים

2007 ⁷		שלושה חודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2008		שיעור הכנסה (הוצאה)		שיעור הכנסה (הוצאה)		
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה	
השפעת נגזרים	השפעת נגזרים	(הוצאות) מימון	ממוצעת ¹	השפעת נגזרים	השפעת נגזרים	(הוצאות) מימון	ממוצעת ¹	
%	%	מיליוני \$ ארה"ב	מיליוני \$ ארה"ב	%	%	מיליוני \$ ארה"ב	מיליוני \$ ארה"ב	
	4.00	5.1	517.8		2.75	4.5	661.1	מטבע חוץ: ²
		0.5	40.0			4.4	52.5	נכסים
		1.4	217.2			(0.9)	183.0	השפעת נגזרים:
		7.0	775.0	3.62		8.0	896.6	נגזרים מגזרים
3.66								נגזרים ALM
	(4.17)	(5.9)	574.6		(2.20)	(3.4)	623.6	סך הכל נכסים
		(0.6)	40.0			(3.6)	52.5	התחייבויות
		(0.9)	153.0			0.6	189.2	השפעת נגזרים:
		(7.4)	767.6	(2.99)		(6.4)	865.3	נגזרים מגזרים
(3.91)								נגזרים ALM
(0.25)	(0.17)			0.63	0.55			סך הכל התחייבויות
								פער הריבית

5 בחישוב שיעורי הכנסה והוצאה הובאו בחשבון יתרות חוב ויתרות התחייבות הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי.
 6 התגודתיות במרווח המט"ח נובעת מפעילות באופציות ש"ח – מט"ח, כאשר ההתכנסות היא באמצעות פעולות בנכס הבסיס.
 7 מוצג מחדש.
 הערה: הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).

סקירת הנהלה תוספת א' - שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

		2007 ⁷		2008		שלושה חודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2008		שיעור הכנסה (הוצאה)	
		יתרה ממוצעת ¹		יתרה ממוצעת ¹		יתרה ממוצעת ¹		ש"ח	
		מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח	
		%		%		%		%	
		3.81	79.5	4,217.4		3.06	61.4	4,043.9	
			5.6	406.0			10.2	682.7	
3.72		85.1	4,623.4	3,955.6	3.05	71.6	4,726.6		
	(2.68)	(52.7)	3,955.6	518.6	(2.13)	(42.7)	4,035.4		
		(7.1)	518.6			(6.6)	500.2		
(2.69)		(59.8)	4,474.2		(2.19)	(49.3)	4,535.6		
1.03	1.13				0.86	0.93			
מטבע ישראלי לא צמוד:									
נכסים ⁵									
השפעת נגזרים ALM									
סך הכל נכסים									
התחייבויות ⁵									
השפעת נגזרים ALM									
סך הכל התחייבויות									
פער הריבית									
מטבע ישראלי צמוד למדד:									
נכסים									
השפעת נגזרים ALM									
סך הכל נכסים									
התחייבויות									
השפעת נגזרים ALM									
סך הכל התחייבויות									
פער הריבית									
מטבע חוץ: ²									
נכסים									
השפעת נגזרים:									
נגזרים מגזרים									
ALM נגזרים									
סך הכל נכסים									
התחייבויות									
השפעת נגזרים:									
נגזרים מגזרים									
ALM נגזרים									
סך הכל התחייבויות									
פער הריבית									
סך הכל:									
נכסים כספיים שהניבו									
הכנסות מימון									
השפעת נגזרים:									
נגזרים מגזרים									
ALM נגזרים									
סך הכל נכסים									
התחייבויות כספיות שגרמו									
הוצאות מימון									
השפעת נגזרים:									
נגזרים מגזרים									
ALM נגזרים									
סך הכל התחייבויות									
פער הריבית ³									

1 לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
 2 פעילות מקומית – לרבות מט"י צמוד למט"ח.
 3 פער הריבית של כל מגזרי הצמדה יחדיו אינו בר השוואה בין התקופות היות והוא משקלל בתוכו את הפוזיציה במגזר הצמוד.
 4 לרבות רווחים והפסדים במכירת השקעות באגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר.

סכומים מדווחים

2007 ⁷		לששה חודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2008		
הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת ¹	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת ¹	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
19.9 ⁶		6.4		בגין אופציות, נטו
-		0.4		בגין מכשירים נגזרים אחרים (לא כולל אופציות, נגזרים בגידור, ב- ALM ונגזרים משבצים שהופרדו)
17.4		21.1		עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות ⁴
(1.0)		-		הוצאות מימון אחרות
66.1		68.4		רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
(4.1)		3.4		הפרשה לחובות מסופקים (לרבות הפרשה כללית ונוספת)
62.0		71.8		רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
	6,834.2		6,689.4	סך הכל:
	98.1		151.5	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ⁵
	13.2		10.2	נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים
	(11.7)		(10.8)	נכסים כספיים אחרים
	6,933.8		6,840.3	הפרשה כללית ונוספת לחובות מסופקים
				סך כל הנכסים הכספיים
	6,390.7		6,247.8	סך הכל:
	89.7		160.9	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון ⁵
	17.0		26.7	התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים
	6,497.4		6,435.4	התחייבויות כספיות אחרות
				סך כל ההתחייבויות הכספיות
	436.4		404.9	סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות
	22.1		26.7	נכסים לא כספיים
	458.5		431.6	סך כל האמצעים ההוניים

2007 ⁷		לששה חודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2008		שיעור הכנסה (הוצאה)		שיעור הכנסה (הוצאה)		
כולל	ללא	כולל	ללא	כולל	ללא	כולל	ללא	
השפעת נגזרים	השפעת נגזרים	השפעת נגזרים	השפעת נגזרים	השפעת נגזרים	השפעת נגזרים	השפעת נגזרים	השפעת נגזרים	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
ארה"ב	ארה"ב	ארה"ב	ארה"ב	ארה"ב	ארה"ב	ארה"ב	ארה"ב	
	4.82	12.0	504.0		3.59	11.3	635.9	מטבע חוץ: ²
		(0.7)	39.7			9.1	48.8	נכסים
		2.7	206.5			0.5	212.7	השפעת נגזרים:
3.77		14.0	750.2	4.71		20.9	897.4	נגזרים מגזרים
	(4.28)	(11.9)	562.2		(2.47)	(7.4)	602.7	נגזרים ALM
		0.3	39.7			(8.2)	48.8	סך הכל נכסים
		(1.3)	142.2			(1.6)	220.2	התחייבויות
(3.50)		(12.9)	744.1	(3.99)		(17.2)	871.7	השפעת נגזרים:
	0.27	0.54		0.72	1.12			נגזרים מגזרים
								נגזרים ALM
								סך הכל התחייבויות
								פער הריבית

5 בחישוב שיעורי הכנסה והוצאה הובאו בחשבון יתרות חוב ויתרות התחייבות הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי.
 6 התנודתיות במרווח המט"ח נובעת מפעילות באופציות ש"ח – מט"ח, כאשר ההתכנסות היא באמצעות פעולות בנכס הבסיס.
 7 מוצג מחדש.
 הערה: הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).

סקירת הנהלה תוספת ב' – סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים

30 ביוני 2008					
יתרת חובות בעייתיים	הוצאה בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני	סיכון אשראי כולל לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני ²	סיכון אשראי מאזני ¹	
מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	
-	-	0.1	0.1	-	חקלאות
13.1	-	112.2	10.6	101.6	תעשייה
6.8	(1.2)	337.3	92.6	244.7	בינוי ונדל"ן
-	-	11.7	-	11.7	חשמל ומים
0.1	-	97.0	25.2	71.8	מסחר
-	0.1	10.6	1.3	9.3	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
-	-	76.0	16.3	59.7	תחבורה ואחסנה
-	(1.2)	78.5	39.5	39.0	תקשורת ושרותי מחשב
2.0	-	3,301.5	1,631.2	1,670.3	שרותים פיננסיים
3.2	0.1	280.1	161.8	118.3	שרותים עסקיים אחרים
0.6	-	50.9	22.0	28.9	שרותים ציבוריים וקהילתיים
0.2	0.1	210.3	132.5	77.8	אנשים פרטיים
26.0	(2.1)	4,566.2	2,133.1	2,433.1	סך הכל

בגין פעילות לווים בישראל

בגין פעילות לווים בחו"ל					
11.0	(1.4)	18.0	0.2	17.8	תעשייה
2.5	-	19.1	5.1	14.0	בינוי ונדל"ן
-	-	4.4	-	4.4	חשמל ומים
-	-	24.7	16.5	8.2	מסחר
-	-	3.6	-	3.6	תקשורת ושרותי מחשב
-	-	51.2	40.2	11.0	שרותים פיננסיים
-	-	16.5	3.1	13.4	שרותים עסקיים אחרים
-	-	17.9	0.5	17.4	שרותים ציבוריים וקהילתיים
-	-	18.4	11.9	6.5	אנשים פרטיים
13.5	(1.4)	173.8	77.5	96.3	סך הכל

- 1 כולל: אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור (30.6.08 – 242.4 מיליוני ש"ח, 30.6.07 – 184.9 מיליוני ש"ח), נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור (30.6.08 – 78.2 מיליוני ש"ח, 30.6.07 – 75.3 מיליוני ש"ח).
- 2 סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- 3 הוצג מחדש.

הערות:

- א. סיכון האשראי מוצג לפני הניכויים המותרים לפי הוראות בנק ישראל.
- ב. יתרת החובות הבעייתיים מוצגת לאחר ניכויים אלו, כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.
- ג. סיכון האשראי ויתרת החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

30 ביוני 2007				
יתרת חובות בעייתיים	הוצאה בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני	סיכון אשראי כולל לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני ²	סיכון אשראי מאזני ¹
מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)

בגין פעילות לווים בישראל

0.1	-	0.3	0.1	0.2	חקלאות
20.4	(1.3)	123.5	30.9	92.6	תעשייה
28.0	5.6	384.3	157.4	226.9	בינוי ונדל"ן
0.4	-	99.9	48.1	51.8	מסחר
-	(0.1)	36.1	3.1	33.0	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
-	-	³ 105.2	39.0	³ 66.2	תחבורה ואחסנה
4.1	0.8	100.4	56.5	43.9	תקשורת ושרותי מחשב
0.4	(0.4)	³ 2,976.1	1,579.6	³ 1,396.5	שרותים פיננסיים
0.7	(0.2)	237.6	123.7	113.9	שרותים עסקיים אחרים
0.4	-	45.0	18.6	26.4	שרותים ציבוריים וקהילתיים
0.9	(0.1)	³ 228.4	214.1	³ 14.3	אנשים פרטיים
55.4	4.3	³ 4,336.8	2,271.1	³ 2,065.7	סך הכל

בגין פעילות לווים בחו"ל

13.8	-	28.7	0.1	28.6	תעשייה
4.1	-	23.9	8.1	15.8	בינוי ונדל"ן
-	-	10.1	1.8	8.3	מסחר
-	-	3.5	0.1	3.4	תקשורת ושרותי מחשב
-	-	205.0	121.2	83.8	שרותים פיננסיים
-	-	24.1	9.5	14.6	שרותים עסקיים אחרים
-	-	8.9	0.7	8.2	שרותים ציבוריים וקהילתיים
-	-	28.2	20.3	7.9	אנשים פרטיים
17.9	-	332.4	161.8	170.6	סך הכל

סקירת הנהלה תוספת ב' – סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2007					
יתרת חובות בעייתיים	ההוצאה השנתית בגין הפרשה ספצ' לחובות מסופקים	סיכון אשראי כולל לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני ²	סיכון אשראי מאזני ¹	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	
-	-	0.1	0.1	-	חקלאות
14.9	(0.7)	106.5	20.4	86.1	תעשייה
15.2	3.7	³ 348.6	128.5	³ 220.1	בינוי ונדל"ן
0.2	-	90.1	27.1	63.0	מסחר
-	(0.1)	15.6	1.9	13.7	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
-	-	83.9	18.0	65.9	תחבורה ואחסנה
3.4	0.8	93.3	49.9	43.4	תקשורת ושרותי מחשב
0.5	0.1	³ 3,433.6	1,634.7	³ 1,798.9	שרותים פיננסיים
0.6	(0.3)	256.3	131.0	125.3	שרותים עסקיים אחרים
0.6	-	53.5	25.9	27.6	שרותים ציבוריים וקהילתיים
0.1	(0.1)	192.9	138.4	54.5	אנשים פרטיים
35.5	3.4	³ 4,674.4	2,175.9	³ 2,498.5	סך הכל
בגין פעילות לווים בישראל					
12.6	(1.4)	20.0	0.1	19.9	תעשייה
3.3	-	27.5	4.1	23.4	בינוי ונדל"ן
-	-	16.8	9.5	7.3	מסחר
-	-	3.6	0.2	3.4	תקשורת ושרותי מחשב
-	-	204.8	48.4	156.4	שרותים פיננסיים
-	-	14.1	0.6	13.5	שרותים עסקיים אחרים
-	-	12.2	6.3	5.9	שרותים ציבוריים וקהילתיים
-	-	10.5	8.1	2.4	אנשים פרטיים
15.9	(1.4)	309.5	77.3	232.2	סך הכל
בגין פעילות לווים בחו"ל					

- 1 כולל: אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור (31.12.07 – 222.1 מיליוני ש"ח), נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור (31.12.07 – 93.8 מיליוני ש"ח).
- 2 סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- 3 הוצג מחדש.

הערות:

- א. סיכון האשראי מוצג לפני הניכויים המותרים לפי הוראות בנק ישראל.
- ב. יתרת החובות הבעייתיים מוצגת לאחר ניכויים אלו, כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.
- ג. סיכון האשראי ויתרת החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

הצהרה (certification)

אני, אילן רביב, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של יובנק בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30.6.08 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי של הבנק לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של הבנק. וכן:
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח.
  - (ב) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - (ג) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

אילן רביב

מנהל כללי

13 באוגוסט 2008

הצהרה (certification)

אני, אורית איצקוביץ, מצהירה כי:

1. סקרת את הדוח הרבעוני של יובנק בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30.6.08 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי של הבנק לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של הבנק. וכן:
  - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח.
  - (ב) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - (ג) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

יבוא כאן עמוד חלק ללא מספור

יבוא כאן עמוד מחליף ללא מספור של

סומך חייקין

תמצית מאזן מאוחד

סכומים מדווחים

31.12.07	30.6.07	30.6.08	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
נכסים			
1,744.5	2,293.5	2,829.8	מזומנים ופקדונות בבנקים
¹ 2,765.5	3,249.2	2,337.3	ניירות ערך
434.3	316.7	335.9	ניירות ערך שנשאלו
2,404.1	1,964.9	2,198.0	אשראי לציבור
-	0.3	0.6	השקעות בחברות כלולות
15.5	11.7	17.7	בנינים וציוד
245.4	191.4	422.0	נכסים אחרים
¹ 7,609.3	8,027.7	8,141.3	סך הכל נכסים
התחייבויות והון			
6,469.3	6,796.8	6,667.3	פקדונות הציבור
19.1	135.7	102.4	פקדונות מבנקים
264.1	124.5	158.3	פקדונות הממשלה
¹ 442.3	491.0	769.7	התחייבויות אחרות
¹ 7,194.8	7,548.0	7,697.7	סך הכל התחייבויות
414.5	479.7	443.6	הון עצמי
¹ 7,609.3	8,027.7	8,141.3	סך הכל התחייבויות והון

אורית איצקוביץ
חשבונית ראשית

אילן רביב
מנהל כללי

ז'אק אלעד
יו"ר הדירקטוריון

1 מוין מחדש.

תאריך אישור הדוחות: 13 באוגוסט 2008

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי

סכומים מדווחים

פרמיה	הון מניות נפרע	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
		דוח על השינויים בהון העצמי לתקופות של שלושה חודשים שנסתיימו
		ביום 30 ביוני לשנת 2008 ולשנת 2007 (לא מבוקר)
		יתרה ליום 31 במרץ 2008
333.4	60.2	רווח נקי לתקופה
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
-	-	השפעת המס המתייחס
333.4	60.2	יתרה ליום 30 ביוני 2008
		יתרה ליום 31 במרץ 2007
333.4	60.2	רווח נקי לתקופה
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
-	-	השפעת המס המתייחס
333.4	60.2	יתרה ליום 30 ביוני 2007

1 ראה באור 2.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון עצמי	עודפים	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן ¹	סך הכל הון מניות נפרע וקרנות הון	קרנות הון	
				מהטבות שנתקבלו מבעלי שליטה	מהטבה עקב הנפקת כתבי אופציה לעובדים
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
434.1	35.3	1.2	397.6	2.8	1.2
14.4	14.4	-	-	-	-
(6.7)	-	(6.7)	-	-	-
(1.0)	-	(1.0)	-	-	-
2.8	-	2.8	-	-	-
443.6	49.7	(3.7)	397.6	2.8	1.2
456.8	55.4	3.8	397.6	2.8	1.2
20.5	20.5	-	-	-	-
4.9	-	4.9	-	-	-
(1.0)	-	(1.0)	-	-	-
(1.5)	-	(1.5)	-	-	-
479.7	75.9	6.2	397.6	2.8	1.2

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי (המשך)

סכומים מדווחים

פרמיה	הון מניות נפרע	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
		דוח על השינויים בהון העצמי לתקופות של ששה חודשים שנסתיימו
		ביום 30 ביוני לשנת 2008 ולשנת 2007 (לא מבוקר)
		יתרה ליום 31 בדצמבר 2007 (מבוקר)
333.4	60.2	רווח נקי לתקופה
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
-	-	השפעת המס המתייחס
333.4	60.2	יתרה ליום 30 ביוני 2008
		יתרה ליום 31 בדצמבר 2006 (מבוקר)
333.4	60.2	רווח נקי לתקופה
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
-	-	השפעת המס המתייחס
333.4	60.2	יתרה ליום 30 ביוני 2007
		דוח על השינויים בהון העצמי לשנת 2007 (מבוקר)
		יתרה ליום 31 בדצמבר 2006
333.4	60.2	רווח נקי לשנה
-	-	דיבידנד שחולק
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
-	-	השפעת המס המתייחס
333.4	60.2	יתרה ליום 31 בדצמבר 2007

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

1 מוין מחדש.
2 ראה ביאור 2.

סך הכל הון עצמי	עודפים	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן ²	סך הכל הון מניות נפרע וקרנות הון	קרנות הון	
				מהטבות שנתקבלו מבעלי שליטה	מהטבה עקב הנפקת כתבי אופציה לעובדים
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
414.5	17.5	(0.6)	397.6	2.8	1.2
32.2	32.2	-	-	-	-
6.2	-	6.2	-	-	-
(11.1)	-	(11.1)	-	-	-
1.8	-	1.8	-	-	-
443.6	49.7	(3.7)	397.6	2.8	1.2
437.6	38.8	1.2	397.6	2.8	1.2
37.1	37.1	-	-	-	-
16.1	-	16.1	-	-	-
(8.0)	-	(8.0)	-	-	-
(3.1)	-	(3.1)	-	-	-
479.7	75.9	6.2	397.6	2.8	1.2
437.6	38.8	1.2	397.6	2.8	1.2
78.7	78.7	-	-	-	-
(100.0)	(100.0)	-	-	-	-
¹ 12.8	-	¹ 12.8	-	-	-
¹ (15.7)	-	¹ (15.7)	-	-	-
1.1	-	1.1	-	-	-
414.5	17.5	(0.6)	397.6	2.8	1.2

ביאור 1 - כללי

א. תמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2008 נערכה לפי אותם כללי חשבונאות שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2007. יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים ולביאורים הנלווים להם.

ב. הגדרות

דוחות כספיים אלה -

סכום מדווח – סכום מותאם למועד המעבר, בתוספת סכומים בערכים נומינליים, שנוספו לאחר מועד המעבר, ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר.

ג. התחייבויות תלויות

נגד הבנק וחברות מאוחדות עומדות תביעות ודרישות שונות. לדעת הנהלת התאגיד הבנקאי, המסתמכת על חוות דעת משפטית באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות, נכללות לפי הצורך בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בגין כל ההפסדים הצפויים הנובעים מתביעות תלויות כנגד הבנק וחברות מאוחדות.

ד. מיחשוב

כחלק מקבוצת הבינלאומי, מתבצעים בבנק מהלכים להנות מהיתרון לגודל של הקבוצה בנושאים שונים. אחד הנושאים הינו שילוב מערכות המיחשוב של יובנק במערכות הקבוצה, תוך שמירת היתרון היחסי של הבנק. במסגרת זו אוחדו תשתיות המחשוב של שני הבנקים והועברה האחראיות בגין אבטחת המידע למת"ף ("מיחשוב ותפעול פיננסי" – חברת בת של הבנק הבינלאומי). כיום, הבנקים נמצאים בעיצומו של תהליך איחוד אפליקציות.

הפרוייקט מנהל על ידי מת"ף. הבנק מצידו שכר את שירותיה של חברת יעוץ המתמחה בתחום על מנת לוודא קיומו של הליך מסודר, מדורג ומבוקר. בנוסף, הבנק נעזר במגוון יועצים המתמחים במערכות מידע בכלל ובהסבת מערכות בפרט. מטרת הפרוייקט היא ליצור מערכת משולבת שתכיל את יתרונות המערכות השונות, ותתן תמיכה לפעילות הבנק וליתרונו היחסי, תוך התייעלות והפחתת הסיכון האנושי/תפעולי. בשלב זה מתבצעת ריצה במקביל של חלק מהמערכות.

ברבעון שחלף חלה התקדמות רבה בהסבת מאגרי הנתונים של הבנק למערכות החדשות. בימים אלו אמורה להתחיל לפעול סביבת טסט שתדמה את פעילות הבנק בסביבה העתידית ותאפשר ביצוע בדיקות של תרחישים ותסריטים שהוכנו לשם כך. בנוסף, תשמש הסביבה ללימוד והכרת המערכות על ידי עובדי הבנק.

תהליכי ההסבה העיקריים צפויים להסתיים עד 31.12.08. סיום התהליך יעשה לאחר אישור מנהל הפרוייקט, הבנק והיועצים המקצועיים המלווים את הפרוייקט.

בנוסף, מכינים תוכניות לעלייה לאויר בתאריך המיועד והוכנה תוכנית נסיגה (Fall Back). תוכנית זו נמצאת בבחינה ללימוד המשמעויות הנובעות ממנה.

תהליך האיחוד של האפליקציות דורש משאבים רבים בבנק, ובפרט משאבים מיחשביים. לאור האמור, ולאור השינוי הצפוי במערכות המידע, צומצם הפיתוח המחשובי בבנק בתקופת ההסבה. בתחום המערך העורפי, הפיתוח התמקד בדרישות רגולטוריות ודרישות בקרה חיוניות. כתוצאה מכך, חל גידול בבקורות הידניות המפצות.

תהליך איחוד האפליקציות מהווה שינוי מהותי בחיי הבנק מבחינת תהליכי עבודה פנימיים ותהליכים מול לקוחות ומכאן החשיבות שהבנק נותן לניהול הסיכונים בתהליך ולבדיקות מקיפות שיעשו לפני אישור כל שלב בתהליך השילוב. לצורך כך, אף מונה בקר סיכונים ייעודי בבנק לליווי הפרוייקט.

ה. מיסים על ההכנסה

1. שיעור מס שכר ומס רווח

ביום 27 ביוני 2006 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים), התשס"ו – 2006 (להלן "התיקון"). בעקבות התיקון שיעורי מס שכר ומס רווח החלים על מוסדות כספיים הופחתו מ- 17% ל-15.5%. התיקון נכנס לתוקף החל מ- 1 ביולי 2006. הפרשה למסים על הכנסת הבנק כוללת מס רווח לפי חוק מס ערך מוסף המוטל על ההכנסה. לאור זאת, שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על הבנק, בשנת 2007 – 38.53%, בשנת 2008 – 36.80%, בשנת 2009 – 35.93% ומשנת 2010 ואילך יחול שיעור מס של 35.06%.

2. חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה) (תיקון מס' 20)

ביום 26 בפברואר 2008 עבר בכנסת חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה) (תיקון מס' 20) (הגבלת תקופת התחולה), התשס"ח – 2008 (להלן – "התיקון"). בהתאם לתיקון, תחולתו של חוק התיאומים תסתיים בשנת המס 2007, ומשנת המס 2008 לא יחולו עוד הוראות החוק, למעט הוראות המעבר שמטרתן למנוע עיוותים בחישובי המס. בהתאם לתיקון, בשנת המס 2008 ואילך לא מחושבת עוד התאמה של ההכנסות לצרכי מס לבסיס מדידה ריאלי. כמו כן, הופסקה ההצמדה למדד של סכומי הפחת על נכסים קבועים ושל סכומי הפסדים מועברים לצרכי מס, באופן שסכומים אלה יתואמו עד למדד של סוף שנת המס 2007, והצמדתם למדד תיפסק ממועד זה ואילך. כמו כן, במסגרת התיקון האמור תוקנו הגדרות "רווח" ו-"שכר" בחוק מע"מ. על פי ההגדרות החדשות מס רווח יחושב לאחר ניכוי מס שכר והגדרת שכר לצורך חישוב מס שכר תכלול גם את תשלום חלק המעביד בגין דמי ביטוח לאומי. השפעת התיקון על תוצאות הבנק במאוחד, ברבעון השני של שנת 2008, הינה אי רישום קיטון בהוצאות המס בסך של כ- 3.3 מיליוני ש"ח ולתקופה מצטברת של שישה חודשים, אי רישום קיטון בהוצאות המס בסך 3.8 מיליוני ש"ח. מרבית ההשפעה נובעת מביטול חוק התיאומים. השפעת תיקון ההגדרות של "רווח" ו-"שכר" אינה מהותית. ברבעון השני של שנת 2007 ובמחצית הראשונה של שנת 2007, השפעת יישום חוק התיאומים היתה קיטון בהוצאת המס בסך 0.2 מיליוני ש"ח, ו- 0.6 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

ביאור 1 – כללי (המשך)

א. טיטת הוראה בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

ביום 31 בדצמבר 2007 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא: "המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" (להלן – "החוזר" או "ההוראה"). חוזר זה מבוסס, בין היתר, על תקני חשבונאות בארה"ב ועל הוראות רגולטוריות מתייחסות של מוסדות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב. העקרונות המנחים שבבסיס החוזר, מהווים שינוי מהותי ביחס להוראות הנוכחיות בנושא סווג חובות בעייתיים ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלו.

על פי החוזר נדרש התאגיד הבנקאי לקיים הפרשה להפסדי אשראי ברמה מתאימה (appropriate) כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים (estimated) בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף לאמור לעיל, על פי החוזר נדרש לקיים, כחשבון התחייבותי נפרד, הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים, כגון: התקשרויות למתן אשראי וערבויות. ההפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי תוערך, באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית". כמו כן, נקבעו הנחיות לזיהוי חובות והוראות בנוגע לשיטת מדידת הפרשה להפסדי אשראי תחת כל אחד מהמסלולים.

בנוסף לכך, נקבעו בהוראה הגדרות וסיווגים שונים של סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני, כללי הכרה בהכנסות ריבית מחובות פגומים וכן כללי מחיקה חשבונאית של חובות בעייתיים. בין היתר, נקבע בחוזר כי יש למחוק חשבונאית כל חוב המוערך על בסיס פרטני שנחשב אינו בר גביה ובעל ערך נמוך כדי כך שהותרו כנס אינה מוצדקת או חוב בגינו מנהל התאגיד הבנקאי מאמצי גביה ארוכי טווח. לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת פיגור שלהם והכל כוללות בהיותם של החובות מובטחים על ידי דירת מגורים, למעט הלוואות לדיור בגינן נערכת הפרשה מזערית לפי עומק הפיגור, חובות שמובטחים בביטחון שאינו דירת מגורים, חובות שאינם מובטחים, חובות של לווים בפשיטת רגל וחובות שנוצרו במרמה.

הוראה זו תישם בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי, החל מהדוחות ליום 1.1.10 (להלן – "מועד היישום לראשונה") ואילך. ההוראה לא תישם למפרע בדוחות כספיים לתקופות קודמות. לחילופין במועד היישום לראשונה תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי יידרשו, בין היתר:

- למחוק חשבונאית כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים למחיקה חשבונאית,
- לסווג בסיווג של השגחה מיוחדת, נחות, או פגום, כל חוב אשר עומד בתנאים לסיווג כאמור,
- לבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו ולא שולמו בגין כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים המתייחסים, וכן:
- לבחון את הצורך בהתאמת יתרת מסים שוטפים ומסים נדחים לקבל ולשלם. התאמות של יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים ליום 1.1.10 לדרישות הוראה זו, לרבות דרישות קביעת ההפרשה, יכללו ישירות בסעיף העודפים בהון העצמי.

לעניין זה הובהר כי למרות ההגדרה לפיה חוב בעייתי שאורגן מחדש הינו חוב פגום, תאגיד בנקאי וחברת כרטיסי אשראי אינם נדרשים לסווג כחוב פגום, אשר אורגן מחדש לפני יום 1.1.2010, כל עוד שהחוב אינו פגום בהתבסס על התנאים שנקבעו בהסכם הארגון מחדש.

ליישום ההוראה צפויות השלכות על מערכת היחסים העתידית שבין התאגיד הבנקאי ללקוחותיו, הנובע מהדרישה ליישם עקרונות המתאימים לסביבה העסקית בארה"ב - בסביבה העסקית הקיימת בישראל.

הבנק יישם את דרישות החוזר החל מיום 1.1.10. כאמור, יישום דרישות ההוראה מחייב שדרוג ו/או הקמה של מערכת תשתית מיחשובית על מנת להבטיח תהליך של הערכה וביצוע של הפרשה להפסדי אשראי, לרבות מערכות בקרה פנימיות לבדיקת יישום נאות של ההוראה ותיקוף אפקטיביות השיטה לחישוב ההפרשה. לאור העובדה כי הבנק נשען בתחומים רבים על המערכות התפעוליות ויחידות המטה של הבנק הבינלאומי, הבנק נערך ליישום ההוראה במסגרת ההערכות הקבוצתית של הבנק הבינלאומי (החברה האם).

למועד הדוח הכספי, הושלם תהליך הקמת המבנה הארגוני ליישום ההוראה בבנק הבינלאומי, לרבות ועדות מקצועיות וניהוליות, מינוי מנהל פרויקט ומינוי יועץ חיצוני. הבנק הבינלאומי בחר ספק מתאים לצורך הקמת מודל סטטיסטי לחישוב ההפרשה הספציפית להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי.

כמו כן, הושלם שלב אפיון העל של הפרויקט הכולל ניתוח סקר פערים ואפיון התהליכים המרכזיים, לרבות התהליכים הלוגיים המרכזיים בפרויקט. עד תום שנת 2008, יושלמו עיקר האפיונים הלוגיים המפורטים וכתיבת הממשקים למערכות התשתית והקמת מאגרי המידע.

כמו כן, תושלם עיקר כתיבת המודלים הסטטיסטיים המיועדים לביצוע תהליך חישוב ההפרשה הספציפית להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי, כאשר השאיפה הינה לבחון את המודלים במהלך שנת 2009. בשנת 2009, במקביל להשלמת פיתוח הממשקים, תבוצענה בדיקות קבלה ואינטגרציה למערכת, כתיבת נהלי עבודה והתאמת הנהלים הקיימים, הדרכה ליחידות הבנק השונות והטמעת המערכת החדשה. יש לציין, כי מדובר בפרויקט מורכב המשפיע על פעילות יחידות רבות, לרבות מערכות המחשוב והדיווח, ולכן יתכנו שינויים בלוחות הזמנים כפי שפורטו לעיל. בהתאם לדרישת בנק ישראל, ביצע הבנק הערכה ראשונית של השלכות יישום ההוראה בדוחותיו.

הערכת הבנק התייחסה לחובות מהותיים בלבד (מעל לסף שנקבע), והתבססה, בין היתר, במקרים מסויימים על הערכות ופרשנויות סובייקטיביות. על פי הערכה זו ההשפעה הצפויה של יישום טיטת ההוראה על הבנק, נכון ליום 30.6.08 מסתכמת בכ- 23.5 מיליוני ש"ח, לפני השפעת המס. הסכום נובע ממחיקת קרן וביטולי ריבית צבורה של חובות שיוגדרו כפגומים עקב טיפול משפטי ממושך, וזאת למרות שהחובות מובטחים היטב והבנק צופה את פרעונם המלא של החובות, כולל הריבית הצבורה בגינם.

ביאור 1 – כללי (המשך)

גילוי השפעה של תקני חשבונאות חדשים בתקופה שלפני יישומם

תקן חשבונאות מספר 23 – הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה

בחודש דצמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 23, "הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה" (להלן- "התקן"). התקן מחליף את תקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות הכספיים), התשנ"ו – 1996, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.

התקן קובע כי נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה בין הישות לבין בעל השליטה בה ימדדו במועד העסקה לפי שווי הוגן וההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה שנזקפה בעסקה ייזקף להון העצמי. הפרש בחובה מהווה במהותו דיבידנד ולכן מקטין את יתרת העודפים. הפרש בזכות מהווה במהותו השקעת בעלים ולכן יוצג בסעיף נפרד בהון העצמי שייקרא "קרן הון מעסקה בין ישות לבין בעל השליטה בה".

התקן דן בשלוש סוגיות הנוגעות לעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה, כדלקמן: העברת נכס לישות מבעל השליטה, או לחילופין, העברת נכס מהישות לבעל השליטה, נטילת התחייבות של הישות כלפי צד שלישי, במלואה או חלקה, על ידי בעל השליטה, שיפוי הישות על ידי בעל השליטה בה בין הוצאה, וויתור בעל השליטה לישות על חוב שמגיע לו מהישות, במלואו או בחלקו, והלוואות שניתנו לבעל השליטה או הלוואות שהתקבלו מבעל השליטה. כמו כן, קובע התקן את הגילוי שיש לתת בדוחות הכספיים בנוגע לעסקאות בין הישות לבין בעל השליטה בה במהלך התקופה.

לאחרונה הופץ מכתב המפקח על הבנקים, בו צוין כי נערכת בחינה מחודשת של הכללים שיחולו על תאגידי בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי לגבי הטיפול בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה. על פי המכתב, בכונת הפיקוח על הבנקים לקבוע כי על עסקאות בין תאגיד בנקאי וחברות כרטיסי אשראי לבין בעל שליטה בהם ועל עסקאות בין תאגיד בנקאי לבין חברה בשליטתו יחולו הכללים הבאים:

- תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים.
- בהיעדר התייחסות ספציפית בתקני הדיווח הכספי הבינלאומיים, יישמו כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב החלים על תאגידי בנקאיים בארה"ב, בתנאי שהם לא סותרים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים.
- בהיעדר התייחסות בכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, יש ליישם את החלקים בתקן 23, בתנאי שאינם סותרים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים וגם את הכללים המקובלים בארה"ב, כאמור לעיל.

למועד פרסום הדוחות טרם פורסמה הוראה סופית של המפקח על הבנקים בנוגע לאימוץ כללים ספציפיים בנושא ובנוגע לאופן יישומם לראשונה.

תקן חשבונאות מספר 29 - אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים

בחודש יולי 2006, פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)" (להלן – "התקן"). התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968 ומחויבות לדווח על פי תקנותיו, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר 2008.

האמור אינו חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

בהתייחס לאופן יישום התקן על ידי תאגידים בנקאיים, המפקח על הבנקים הודיע לתאגידים הבנקאיים כי:

1. בכוונתו לקבוע באופן שוטף הוראות ליישום תקנים ישראליים שמפרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, המבוססות על תקני ה-IFRS שאינם נוגעים לליבת העסק הבנקאי.
2. במחצית השניה של שנת 2009 יפרסם החלטתו לגבי מועד היישום של תקני IFRS הנוגעים לליבת העסק הבנקאי. זאת כאשר הוא מביא בחשבון את תוצאות תהליך האימוץ של תקנים אלו בישראל מחד ואת התקדמות תהליך ההתכנסות (ה-Convergence) בין תקני IFRS לבין התקנים האמריקאיים מאידך.
3. לפיכך, בהתייחס לליבת העסק הבנקאי, דוחות כספיים של תאגיד בנקאי הערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ימשיכו להיות ערוכים על בסיס התקנים האמריקאיים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור.

ביאור 2 – ניירות ערך

סכומים מדווחים

30 ביוני 2008				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות) ¹	רווחים שטרם מומשו מהתאמות	הפסדים שטרם ⁶ מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ²
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
1,184.5	1,188.1	1.9	(5.5)	1,184.5
589.7	591.9	3.3	(5.5)	589.7
9.1	9.1	-	-	9.1
1,783.3	1,789.1	⁴ 5.2	⁴ (11.0)	1,783.3
493.9	492.1	2.6	(0.8)	493.9
44.5	44.0	0.5	-	44.5
15.6	15.6	-	-	15.6
554.0	551.7	⁵ 3.1	⁵ (0.8)	554.0
2,337.3	2,340.8	8.3	(11.8)	2,337.3

1. ניירות ערך זמינים למכירה

אגרות חוב ומלוות ממשלתיים

אגרות חוב של אחרים

מניות³

סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

2. ניירות ערך למסחר

אגרות חוב ומלוות ממשלתיים

אגרות חוב של אחרים

מניות

סך הכל ניירות ערך למסחר

סך הכל ניירות ערך

להלן מידע באשר לנתוני העלות המופחתת של אגרות חוב מגובות נכסים הכלולות בתיק הזמין למכירה:

30 ביוני 2008				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות) ¹	רווחים שטרם מומשו מהתאמות	הפסדים שטרם ⁶ מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ²
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
2.7	2.7	-	-	2.7

אגרות חוב מגובות במשכנתאות⁷

להלן מידע באשר לנתוני העלות המופחתת של אגרות חוב מגובות נכסים הכלולות בתיק הזמין למכירה:

סכומים מדווחים

30 ביוני 2007					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות) ¹	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ²	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
11.5	11.3	0.2	-	11.5	אגרות חוב מגובות במשכנתאות ⁷
1.4	1.4	-	-	1.4	אגרות חוב מגובות נכסים ⁸
12.9	12.7	0.2	-	12.9	

- 1 עלות מופחתת לאחר ניכוי הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני.
- 2 נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- 3 כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין והמוצגות לפי עלות, בסך 9.1 מיליוני ש"ח, מתוכם 1.1 מיליוני ש"ח מניות הנסחרות בבורסה ובעלות סחירות נמוכה והיתר מוחזקות באופן פרטי.
- 4 כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- 5 נזקפו לדוח רווח והפסד.
- 6 כל פוזיציות ההפסד שטרם מומש מתמשכות פחות מ-12 חודשים.
- 7 הבנק מחזיק באגרות חוב מגובות במשכנתאות שהינן ניירות ערך ישראליים, בסך 1.5 מיליוני ש"ח (30.6.07 – 9.9 מיליוני ש"ח), המדורגות ברמת דירוג C, המונפקות על ידי גופים פיננסיים אחרים ולתקופה לפידיון של עד 6 שנים, ובאגרות חוב שהינן ניירות ערך זרים, בסך 1.2 מיליוני ש"ח (30.6.07 – 1.6 מיליוני ש"ח), המדורגות ברמת דירוג AAA, המונפקות על ידי FHLMC ולתקופה לפידיון של 26 שנים. רוב נכסי הבסיס המגבים את האג"ח הינם RMBS של משכנתאות למגורים.
- 8 אגרות החוב נושאות ריבית קבועה. בששת החודשים הראשונים של שנת 2008 נרשמה ברווח והפסד, ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, באג"ח מגובה משכנתאות, בסך של 3.4 מיליוני ש"ח (בששת החודשים הראשונים של 2007 – לא נרשמה ירידת ערך). לצורך קביעת ירידת הערך הסתמכה הנהלת הבנק על פרמטרים שונים, כגון: שיעור ירידת הערך מסך עלות נייר הערך, משך הזמן בו היה נייר הערך נמוך מעלותו ושינוי בדירוג נייר הערך.

ביאור 2 – ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2007					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות) ¹	רווחים שטרם מומשו מהתאמות	הפסדים שטרם ⁸ מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ²	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	
1,594.2	1,598.9	4.6	(9.3)	1,594.2	1. ניירות ערך זמינים למכירה
822.2	818.4	5.5	(1.7)	822.2	אגרות חוב ומלוות ממשלתיים
10.4	10.4	-	-	10.4	אגרות חוב של אחרים
2,426.8	2,427.7	⁴ 10.1	⁴ (11.0)	2,426.8	מניות ³
					סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
					2. ניירות ערך למסחר
⁶ 297.1	⁶ 295.9	1.3	(0.1)	⁶ 297.1	אגרות חוב ומלוות ממשלתיים
29.0	29.0	-	⁷ -	29.0	אגרות חוב של אחרים
12.6	12.6	-	-	12.6	מניות
⁶ 338.7	⁶ 337.5	⁵ 1.3	⁵ (0.1)	⁶ 338.7	סך הכל ניירות ערך למסחר
⁶ 2,765.5	⁶ 2,765.2	11.4	(11.1)	⁶ 2,765.5	סך הכל ניירות ערך

- 1 עלות מופחתת לאחר ניכוי הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני.
- 2 נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- 3 כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין והמוצגות לפי עלות, בסך 9.1 מיליוני ש"ח, מתוכם 1.1 מיליוני ש"ח מניות הנסחרות בבורסה ובעלות סחירות נמוכה והיתר מוחזקות באופן פרטי.
- 4 כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- 5 נזקפו לדוח רווח והפסד.

להלן מידע באשר לנתוני העלות המופחתת של אגרות חוב מגובות נכסים הכלולות בתיק הזמין למכירה:

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2007				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות) ¹	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן מיליוני ש"ח	הפסדים שטרם ⁸ מומשו מהתאמות לשווי הוגן מיליוני ש"ח	שווי הוגן ²
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)
8.4 ⁶	8.2 ⁶	0.2	-	8.4 ⁶
1.0	1.0	-	-	1.0
9.4 ⁶	9.2 ⁶	0.2	-	9.4 ⁶

אגרות חוב מגובות במשכנתאות⁹
אגרות חוב מגובות נכסים¹⁰

6
7
8
9
10

מוין מחדש.

סכום נמוך מ- (0.1) מיליוני ש"ח.

כל פוזיציות ההפסד שטרם מומש מתמשכות פחות מ- 12 חודשים.

הבנק מחזיק באגרות חוב מגובות במשכנתאות שהינן ניירות ערך ישראליים, בסך 7.0 מיליוני ש"ח, המדורגות ברמת דירוג AA ו-AAA, המונפקות על ידי גופים פיננסיים אחרים ולתקופה לפידיון של עד 6 שנים ובאגרות חוב שהינן ניירות ערך זרים בסך 1.4 מיליוני ש"ח, המדורגות ברמת דירוג AAA, המונפקות על ידי FHLMC ולתקופה לפידיון של 26 שנים. רוב נכסי הבסיס המגבים את האג"ח הינם RMBS של משכנתאות למגורים. אגרות החוב נושאות ריבית קבועה.

בשנת 2007 נרשמה ברווח והפסד ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, באג"ח מגובה משכנתאות, בסך של 1.8 מיליוני ש"ח. לצורך קביעת ירידת הערך הסתמכה הנהלת הבנק על פרמטרים שונים, כגון: שיעור ירידת הערך מסך עלות נייר הערך, משך הזמן בו היה נייר הערך נמוך מעלותו ושינוי בדירוג נייר הערך.

אגרות חוב מגובות נכסים בערבות ממשלת ארה"ב.

באור 3 – הפרשה לחובות מסופקים

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2008			
סך הכל מיליוני ש"ח	הפרשה נוספת** מיליוני ש"ח	הפרשה ספציפית* מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
47.9	10.6	37.3	יתרת הפרשה לתחילת התקופה
0.5	0.5	-	הפרשות במהלך התקופה
(2.1)	(0.3)	(1.8)	הקטנת הפרשות
(1.6)	0.2	(1.8)	סכום שנזקף לדוח רווח והפסד
(0.2)	-	(0.2)	מחיקות
46.1	10.8	35.3	יתרת הפרשה לסוף התקופה

לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2008			
סך הכל מיליוני ש"ח	הפרשה נוספת** מיליוני ש"ח	הפרשה ספציפית* מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
57.9	10.7	47.2	יתרת הפרשה לתחילת התקופה (מבוקר)
0.8	0.5	0.3	הפרשות במהלך התקופה
(4.2)	(0.4)	(3.8)	הקטנת הפרשות
(3.4)	0.1	(3.5)	סכום שנזקף לדוח רווח והפסד
(8.4)	-	(8.4)	מחיקות
46.1	10.8	35.3	יתרת הפרשה לסוף התקופה

* לא כולל הפרשה בגין ריבית על חובות מסופקים, לאחר שהחובות נקבעו כמסופקים.

** כולל הפרשה כללית לחובות מסופקים בהתאם להוראות בנק ישראל.

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2007			
סך הכל מיליוני ש"ח	הפרשה נוספת** מיליוני ש"ח	הפרשה ספציפית* מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
58.3	11.4	46.9	יתרת הפרשה לתחילת התקופה
5.9	0.1	5.8	הפרשות במהלך התקופה
(0.6)	(0.3)	(0.3)	הקטנת הפרשות
5.3	(0.2)	5.5	סכום שנזקף לדוח רווח והפסד
(2.8)	-	(2.8)	מחיקות
60.8	11.2	49.6	יתרת הפרשה לסוף התקופה
5.4	-	5.4	מזה – יתרת הפרשה שלא נוכתה מסעיף אשראי לציבור

לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2007			
סך הכל מיליוני ש"ח	הפרשה נוספת** מיליוני ש"ח	הפרשה ספציפית* מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
59.5	11.4	48.1	יתרת הפרשה לתחילת התקופה (מבוקר)
7.1	0.3	6.8	הפרשות במהלך התקופה
(3.0)	(0.5)	(2.5)	הקטנת הפרשות
4.1	(0.2)	4.3	סכום שנזקף לדוח רווח והפסד
(2.8)	-	(2.8)	מחיקות
60.8	11.2	49.6	יתרת הפרשה לסוף התקופה
5.4	-	5.4	מזה – יתרת הפרשה שלא נוכתה מסעיף אשראי לציבור

באור 4 – הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

מחושב בהתאם להוראות המפקח על הבנקים מספר 311 ו- 341 בדבר "יחס הון מזערי" ו"הקצאת הון בגין החשיפה לסיכוני שוק".

סכומים מדווחים

31.12.2007	30.6.2007	30.6.2008	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
			א. הון לצורך חישוב יחס ההון :
			הון ראשוני:
60.2	60.2	60.2	הון מניות נפרע
333.4	333.4	333.4	פרמיה
4.0	4.0	4.0	קרנות הון
17.5	75.9	49.7	עודפים
415.1	473.5	447.3	הון ראשוני
-	-	-	ניכויים ^{3,1}
8.5	8.5	8.5	הון משני (עד לגובה 50% מההון הראשוני) ²
423.6	482.0	455.8	סך כל ההון לצורך חישוב יחס הון לרכיבי סיכון אשראי

- 1 יתרת ההשקעות במניות של חברות כלולות שאינן תאגידיים ראליים ובכתבי התחייבות נדחים של תאגידיים בנקאיים אחרים.
- 2 ההפרשה הכללית לחובות מסופקים בסך 8.5 מיליוני ש"ח ליום 30.6.08, ליום 30.6.07 וליום 31.12.07 מהווה את ההון המשני ואינה מנוכה מהאשראי לציבור.
- 3 יתרת החברה המוחזקת ליום 30.6.08, ליום 30.6.07 וליום 31.12.07 אשר נוכתה מן ההון הינה 0 אלפי ש"ח.
- 4 נכסים – יתרות מאזניות. מכשירים חוץ מאזניים – יתרות ערך נקוב משוקללות במקדמי ההמרה לאשראי.

		30 ביוני 2008			
		יתרות ⁴			
סכום יתרות מנוכה ברוטו	ס"כ יתרות משוקללות של סיכון אשראי	יתרות משוקללות של סיכון אשראי בשיעור של			
		200%	100%	20%	0%
דרישת הון בגין סיכון אשראי ושוק		מיליוני ש"ח (לא מבוקר)			

ב. יתרות משוקללות של סיכון

סיכון אשראי נכסים

38.0	-	422.2	-	-	2,111.0	718.8	2,829.8	מזומנים ופקדונות בבנקים
31.4	-	349.0	2.7	265.4	390.8	1,678.4	2,337.3	ניירות ערך
-	-	-	-	-	-	335.9	335.9	ניירות ערך שנשאלו
73.7	-	818.7	-	812.8	⁵ 29.7	⁵ 1,364.0	2,206.5	אשראי לציבור ²
0.1	-	0.6	-	0.6	-	-	0.6	השקעות בחברות כלולות
1.6	-	17.7	-	17.7	-	-	17.7	בניינים וציוד
35.6	-	396.0	-	391.8	21.2	9.0	422.0	נכסים אחרים
180.4	-	2,004.2	2.7	1,488.3	2,552.7	4,106.1	8,149.8	סך כל הנכסים

מכשירים חוץ מאזניים

8.8	-	97.7	-	66.3	157.1	⁷ 22.5	245.9	עסקאות שבהן היתרה מייצגת סיכון אשראי ואחר
10.9	-	120.9	-	86.3	172.9	⁸ 296.0	555.2	מכשירים פיננסיים נגזרים
19.7	-	218.6	-	152.6	330.0	318.5	801.1	סך כל המכשירים החוץ מאזניים
200.1	-	2,222.8	2.7	1,640.9	2,882.7	4,424.6	8,950.9	סך כל נכסי סיכון אשראי

סיכון שוק

5.5	-	60.8	-	-	-	-	-	סיכון ריבית
1.2	-	13.2	-	-	-	-	-	סיכון מניות
1.8	-	19.9	-	-	-	-	-	סיכון שער חליפין של מט"ח
-	-	-	-	-	-	-	-	סיכון אינפלציה
8.5	-	93.9	-	-	-	-	-	סך כל נכסי סיכון שוק
208.6	-	2,316.7	2.7	1,640.9	2,882.7	4,424.6	8,950.9	סך כל נכסי סיכון

ג. יחס ההון לרכיבי סיכון

19.3%
19.7%
9.0%

יחס ההון הראשוני לרכיבי סיכון
יחס סך כל ההון לרכיבי סיכון
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

5	כ- 604.4 מיליוני ש"ח מובטחים בפקדונות וכ- 759.6 מיליוני ש"ח באג"ח מדינה.
6	מובטח בערביות בנקאיות.
7	מובטח בפקדונות.
8	כ- 275.5 מיליוני ש"ח מובטחים בפקדונות וכ- 20.5 מובטחים באג"ח מדינה.

באור 4 – הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים

30 ביוני 2007						
יתרות ¹						
דרישות הון בגין סיכון אשראי ושוק מיליוני ש"ח	סכום יתרות מנוכה ברוטו מיליוני ש"ח	סה"כ יתרות משוקללות של סיכון אשראי מיליוני ש"ח	יתרות משוקללות של סיכון אשראי בשיעור של			מיליוני ש"ח
			100%	20%	0%	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)

ב. יתרות משוקללות של סיכון

סיכון אשראי

נכסים

18.8	-	208.8	-	1,044.0	1,249.5	2,293.5	מזומנים ופקדונות בבנקים
32.3	-	358.6	209.3	746.4	2,293.5	3,249.2	ניירות ערך
-	-	-	-	-	316.7	316.7	ניירות ערך שנשאלו
67.6	-	750.9	750.9	-	1,222.5	1,973.4	אשראי לציבור ²
-	-	0.3	0.3	-	-	0.3	השקעות בחברות כלולות
1.1	-	11.7	11.7	-	-	11.7	בניינים וציוד
16.1	-	179.3	176.8	12.4	2.2	191.4	נכסים אחרים
135.9	-	1,509.6	1,149.0	1,802.8	5,084.4	8,036.2	סך כל הנכסים

מכשירים חוץ מאזניים

עסקאות שבהן היתרה מייצגת

13.6	-	151.4	105.9	227.3	21.5	354.7	סיכון אשראי ואחר
13.6	-	150.9	126.1	124.2	456.5	706.8	מכשירים פיננסיים נגזרים
27.2	-	302.3	232.0	351.5	478.0	1,061.5	סך כל המכשירים החוץ מאזניים
163.1	-	1,811.9	1,381.0	2,154.3	5,562.4	9,097.7	סך כל נכסי סיכון אשראי

סיכון שוק

6.2	-	69.1	-	-	-	-	סיכון ריבית
1.1	-	12.4	-	-	-	-	סיכון מניות
1.3	-	14.6	-	-	-	-	סיכון שער חליפין של מט"ח
-	-	-	-	-	-	-	סיכון אינפלציה
8.6	-	96.1	-	-	-	-	סך כל נכסי סיכון שוק
171.7	-	1,908.0	1,381.0	2,154.3	5,562.4	9,097.7	סך כל נכסי סיכון

ג. יחס ההון לרכיבי סיכון

⁷24.8%

⁷25.3%

9.0%

יחס ההון הראשוני לרכיבי סיכון

יחס סך כל ההון לרכיבי סיכון

יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

1 נכסים – יתרות מאזניות. מכשירים חוץ מאזניים – יתרות ערך נקוב משוקללות במקדמי ההמרה לאשראי.
2 הפרשה הכללית לחובות מסופקים בסך 8.5 מיליוני ש"ח ליום 30.6.07 וליום 31.12.07 מהווה את ההון המשני ואינה מנוכה מהאשראי לציבור.

31 בדצמבר						
2007						
דרישות הון בגין סיכון אשראי ושוק מיליוני ש"ח	סכום יתרות מנוכה ברוטו מיליוני ש"ח	סה"כ יתרות משוקללות של סיכון אשראי מיליוני ש"ח	יתרות משוקללות של סיכון אשראי בשיעור של			
			100%	20%	0%	
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח

ב. יתרות משוקללות של סיכון

סיכון אשראי

נכסים

24.6	-	273.1	-	1,365.5	379.0	1,744.5	מזומנים ופקדונות בבנקים
33.4	-	370.9	245.1	629.1	⁸ 1,891.3	⁸ 2,765.5	ניירות ערך
-	-	-	-	-	434.3	434.3	ניירות ערך שנשאלו
62.8	-	698.1	689.5	⁴ 43.0	³ 1,680.1	2,412.6	אשראי לציבור ²
1.4	-	15.5	15.5	-	-	15.5	בניינים וציוד
20.5	-	228.1	224.6	17.3	3.5	245.4	נכסים אחרים
142.7	-	1,585.7	1,174.7	2,054.9	⁸ 4,388.2	⁸ 7,617.8	

מכשירים חוץ מאזניים

עסקאות שבהן היתרה מייצגת

⁷ 10.6	-	⁷ 116.9	77.8	⁷ 195.6	⁵ 20.6	⁷ 294.0	סיכון אשראי ואחר
⁷ 14.3	-	⁷ 159.4	⁷ 122.9	182.3	^{6,7} 287.0	⁷ 592.2	מכשירים פיננסיים נגזרים
⁷ 24.9	-	⁷ 276.3	⁷ 200.7	⁷ 377.9	⁷ 307.6	⁷ 886.2	סך כל המכשירים החוץ מאזניים
⁷ 167.6	-	⁷ 1,862.0	⁷ 1,375.4	⁷ 2,432.8	^{8,7} 4,695.8	^{8,7} 8,504.0	סך כל נכסי סיכון אשראי

סיכון שוק

6.0	-	66.2	-	-	-	-	סיכון ריבית
1.1	-	11.9	-	-	-	-	סיכון מניות
1.7	-	19.7	-	-	-	-	סיכון שער חליפין של מט"ח
-	-	-	-	-	-	-	סיכון אינפלציה
8.8	-	97.8	-	-	-	-	סך כל נכסי סיכון שוק
⁷ 176.4	-	⁷ 1,959.8	⁷ 1,375.4	⁷ 2,432.8	^{8,7} 4,695.8	^{8,7} 8,504.0	סך כל נכסי סיכון

ג. יחס ההון לרכיבי סיכון

⁷21.2%

יחס ההון הראשוני לרכיבי סיכון

⁷21.6%

יחס סך כל ההון לרכיבי סיכון

9.0%

יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

3 כ- 324.8 מיליוני ש"ח מובטחים בפקדונות וכ- 1,355.3 מיליוני ש"ח באג"ח מדינה.

4 מובטח בערבויות בנקאיות.

5 מובטח בפקדונות.

6 כ- 242.3 מיליוני ש"ח מובטחים בפקדונות וכ- 44.7 מובטחים באג"ח מדינה.

7 הוצג מחדש.

8 מוין מחדש.

ביאור 5 – דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

סכומים מדווחים

30 ביוני 2008							
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ²	מטבע חוץ ¹			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
							נכסים
2,829.8	-	155.7	130.5	1,370.5	96.9	1,076.2	מזומנים ופקדונות בבנקים
2,337.3	24.4	35.3	226.3	307.1	211.2	1,533.0	ניירות ערך
335.9	-	-	-	-	-	335.9	ניירות ערך שנשאלו
2,198.0	-	46.9	17.1	239.2	3.1	1,891.7	אשראי לציבור
0.6	0.6	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
17.7	17.7	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
422.0	170.9	0.4	13.2	29.9	5.9	201.7	נכסים אחרים
8,141.3	213.6	238.3	387.1	1,946.7	317.1	5,038.5	סך הכל נכסים
							התחייבויות
6,667.3	-	204.5	463.2	1,534.6	5.4	4,459.6	פקדונות הציבור
102.4	-	0.7	3.8	8.6	-	89.3	פקדונות מבנקים
158.3	-	-	-	-	-	158.3	פקדונות הממשלה
769.7	166.9	0.7	13.3	38.1	60.1	490.6	התחייבויות אחרות
7,697.7	166.9	205.9	480.3	1,581.3	65.5	5,197.8	סך הכל התחייבויות
443.6	46.7	32.4	(93.2)	365.4	251.6	(159.3)	הפרש
							מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	(32.2)	96.1	(299.0)	(160.9)	396.0	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	5.1	(32.7)	-	27.6	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	-	(5.1)	(15.4)	-	20.5	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
443.6	46.7	0.2	2.9	18.3	90.7	284.8	סך הכל
-	-	-	-	(48.4)	-	48.4	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	-	-	(37.7)	-	37.7	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

1 כולל הצמדה למטבע חוץ.

2 לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

30 ביוני 2007							
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ²	מטבע חוץ ¹			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
							נכסים
2,293.5	-	125.7	54.2	793.0	53.3	1,267.3	מזומנים ופקדונות בבנקים
3,249.2	23.8	114.2	218.5	646.8	258.3	1,987.6	ניירות ערך
316.7	-	-	-	-	-	316.7	ניירות ערך שנשאלו
1,964.9	-	62.3	48.2	335.9	14.0	1,504.5	אשראי לציבור
0.3	0.3	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
11.7	11.7	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
191.4	146.5	0.8	2.9	26.9	1.5	12.8	נכסים אחרים
8,027.7	182.3	303.0	323.8	1,802.6	327.1	5,088.9	סך הכל נכסים
							התחייבויות
6,796.8	-	260.2	286.2	1,887.7	3.6	4,359.1	פקדונות הציבור
135.7	-	0.3	-	32.0	10.2	93.2	פקדונות מבנקים
124.5	-	-	-	-	-	124.5	פקדונות הממשלה
491.0	143.7	1.7	1.9	32.6	57.3	253.8	התחייבויות אחרות
7,548.0	143.7	262.2	288.1	1,952.3	71.1	4,830.6	סך הכל התחייבויות
479.7	38.6	40.8	35.7	(149.7)	256.0	258.3	הפרש
							מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	(43.3)	(34.8)	166.7	(38.4)	(50.2)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	(3.2)	6.2	-	(3.0)	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	-	-	(6.9)	-	6.9	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
479.7	38.6	(2.5)	(2.3)	16.3	217.6	212.0	סך הכל
-	-	-	-	0.8	-	(0.8)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	-	-	(20.0)	-	20.0	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

ביאור 5 – דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2007							
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ²	מטבע חוץ ¹			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	
1,744.5	-	171.0	101.0	1,020.5	92.5	359.5	נכסים
							מזומנים ופקדונות בבנקים
¹ 2,765.5	23.0	29.1	207.2	579.2	230.6	¹ 1,696.4	ניירות ערך
434.3	-	-	-	-	-	434.3	ניירות ערך שנשאלו
2,404.1	-	51.9	17.6	261.2	3.2	2,070.2	אשראי לציבור
15.5	15.5	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
245.4	185.2	4.4	9.4	20.3	0.8	25.3	נכסים אחרים
¹ 7,609.3	223.7	256.4	335.2	1,881.2	327.1	¹ 4,585.7	סך הכל נכסים
							התחייבויות
6,469.3	-	232.0	283.6	1,903.6	3.9	4,046.2	פקדונות הציבור
19.1	-	-	-	19.1	-	-	פקדונות מבנקים
264.1	-	-	-	-	-	264.1	פקדונות הממשלה
¹ 442.3	183.0	4.3	10.7	30.0	33.7	¹ 180.6	התחייבויות אחרות
¹ 7,194.8	183.0	236.3	294.3	1,952.7	37.6	¹ 4,490.9	סך הכל התחייבויות
414.5	40.7	20.1	40.9	(71.5)	289.5	94.8	הפרש
							מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	(18.3)	(42.4)	91.8	(111.9)	80.8	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	5.9	-	-	(5.9)	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	-	(8.7)	-	-	8.7	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
414.5	40.7	1.8	(4.3)	20.3	177.6	178.4	סך הכל
-	-	-	(6.0)	-	-	6.0	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	-	(6.0)	-	-	6.0	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

1 כולל הצמדה למטבע חוץ.

2 לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

באור 6 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים

<u>31.12.2007</u>	<u>30.6.2007</u>	<u>30.6.2008</u>	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
			מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
			יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה: עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:
1.7	17.9	0.5	אשראי תעודות
⁴ 180.4	196.3	161.0	ערבויות להבטחת אשראי
6.3	8.2	4.5	ערבויות לרוכשי דירות
56.5	50.7	42.7	ערבויות והתחייבויות אחרות
			מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
397.3	625.3	269.3	
87.3	181.9	85.1	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
1,144.2	843.4	1,289.3	התחייבות לתת אשראי אחר שאושר ועדיין לא ניתן ³

3 ההתחייבות הנ"ל כוללת סעיפים חוץ מאזניים, והינה בהתאם להחלטות שנתקבלו בוועדות אשראים בבנק ומימושה מותנה בהמצאת בטחונות כפי שנקבע בהחלטות אלו.

4 הוצג מחדש.

ביאור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון

סכומים מדווחים

30 ביוני 2008					
חוזי ריבית שקל-מדד	חוזי ריבית אחר	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
-	172.6	-	-	-	172.6
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
172.6					
ב. נגזרים ALM: ^{1,2}					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
-	-	890.2	-	-	890.2
-	-	888.5	-	-	888.5
-	-	33.3	-	-	33.3
-	-	686.4	-	-	686.4
370.0	-	-	-	-	370.0
-	55.5	-	-	-	55.5
חוזי Forward Swaps סה"כ					
-	55.5	-	-	-	55.5
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
55.5					
ג. נגזרים אחרים:					
חוזי Futures					
-	-	-	1,708.5	197.4	1,905.9
-	-	595.6	-	183.8	779.4
חוזי Forward					
-	-	3,949.5	3,642.3	-	7,591.8
-	-	3,949.5	3,642.3	-	7,591.8
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
-	-	59.2	9.6	-	68.8
-	-	97.9	9.6	-	107.5
-	-	8,651.7	9,012.3	381.2	18,045.2
ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט:					
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט					
-	-	648.9	-	-	648.9
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים ³					
א. נגזרים מגדרים:					
-	0.6	-	-	-	0.6
-	2.3	-	-	-	2.3
שווי הוגן ברוטו חיובי					
שווי הוגן ברוטו שלילי					
ב. נגזרים ALM: ^{1,2}					
1.9	0.2	13.3	-	-	15.4
5.2	1.3	27.7	-	-	34.2
שווי הוגן ברוטו חיובי					
שווי הוגן ברוטו שלילי					
-	-	45.7	77.4	2.4	125.5
-	-	33.4	77.4	2.3	113.1
ג. הגזרים אחרים:					
שווי הוגן ברוטו חיובי					
שווי הוגן ברוטו שלילי					

- 1 למעט חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
- 2 נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- 3 מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך 0.4 מיליוני ש"ח. (ליום 30.6.07 שווי הוגן ברוטו חיובי בסך 7.2 מיליוני ש"ח ושווי הוגן ברוטו שלילי בסך 4.6 מיליוני ש"ח).
- 4 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

30 ביוני 2007					
חוזי ריבית שקל-מדד מיליוני ש"ח	חוזי ריבית אחר מיליוני ש"ח	חוזי מטבע חוץ מיליוני ש"ח	חוזים בגין מניות מיליוני ש"ח	חוזי סחורות ואחרים מיליוני ש"ח	סה"כ מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
-	169.5	-	-	-	169.5
-	169.5	-	-	-	-
-	-	-	-	-	52.3
-	-	-	-	-	36.1
-	-	-	-	-	54.5
-	-	-	-	-	1,114.8
-	46.3	-	-	-	46.3
-	46.3	-	-	-	1,304.0
-	-	-	-	-	2,063.7
-	-	-	-	-	734.7
-	-	-	-	-	9,160.3
-	-	-	-	-	9,160.3
-	-	-	-	-	157.3
-	-	-	-	-	219.4
-	-	-	-	-	21,495.7
-	-	-	-	-	460.4
-	-	-	-	-	2.6
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	9.8
-	-	-	-	-	14.4
-	-	-	-	-	86.9
-	-	-	-	-	84.9

א. היקף הפעילות

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

א. נגזרים מגדרים:
Swaps
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ב. נגזרים ALM:^{1,2}
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה אופציות שנכתבו אופציות שנקנו חוזי אופציה אחרים אופציות שנכתבו חוזי Forward Swaps סה"כ
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ג. נגזרים אחרים:
Futures חוזי Forward חוזי אופציה שנסחרים בבורסה אופציות שנכתבו אופציות שנקנו חוזי אופציה אחרים אופציות שנכתבו אופציות שנקנו סה"כ

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט:
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים³

א. נגזרים מגדרים:
שווי הוגן ברוטו חיובי שווי הוגן ברוטו שלילי

ב. נגזרים ALM:^{1,2}
שווי הוגן ברוטו חיובי שווי הוגן ברוטו שלילי⁴

ג. הגזרים אחרים:
שווי הוגן ברוטו חיובי שווי הוגן ברוטו שלילי

ביאור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2007					
חוזי ריבית שקל-מדד מיליוני ש"ח (מבוקר)	חוזי ריבית אחר מיליוני ש"ח (מבוקר)	חוזי ריבית מטבע חוץ מיליוני ש"ח (מבוקר)	חוזים בגין מניות מיליוני ש"ח (מבוקר)	חוזי סחורות ואחרים מיליוני ש"ח (מבוקר)	סה"כ מיליוני ש"ח (מבוקר)
-	163.2	-	-	-	163.2
-	163.2	-	-	-	-
-	-	679.1	-	679.1	-
-	-	679.1	-	679.1	-
-	-	48.8	-	48.8	-
-	-	805.5	-	1,135.5	330.0
-	41.9	-	-	41.9	-
-	41.9	-	-	41.9	-
-	41.9	-	2,212.5	2,584.4	330.0
-	41.9	-	-	-	-
-	-	-	1,984.9	452.6	19.1
-	-	1,868.4	-	-	-
-	-	2,304.3	10,102.9	-	-
-	-	2,304.3	10,102.9	-	-
-	-	61.2	23.9	-	-
-	-	116.0	23.9	-	-
-	-	6,654.2	22,238.5	452.6	19.1
-	-	318.9	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	4.2	-	-	-	-
-	4.2	-	-	-	-
-	-	11.1	-	-	1.5
-	1.4	19.0	-	-	2.2
-	-	33.6	101.5	-	-
-	-	26.9	101.5	-	-

א. היקף הפעילות
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים
א. נגזרים מגדרים:

Swaps
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ב. נגזרים ALM:^{1,2}

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

חוזי Forward

Swaps

סה"כ

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ג. נגזרים אחרים:

חוזי Futures

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

סה"כ

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת

מטבע חוץ ספוט:

חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים³

א. נגזרים מגדרים:

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ב. נגזרים ALM:^{1,2}

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ג. הנגזרים אחרים:

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

1 למעט חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

2 נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

3 מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך 7.5 מיליוני ש"ח ושווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך 0.8 מיליוני ש"ח.

סכומים מדווחים

30 ביוני 2008					
בורסות	בנקים	ברוקרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	אחרים	סה"כ
מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)
37.3	26.0	27.1	-	51.1	141.5
-	-	-	-	-	-
37.3	26.0	27.1	-	51.1	141.5
-	172.9	2.7	-	379.6	555.2
37.3	198.9	29.8	-	430.7	696.7

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים בניכוי הסכמי קיזוז יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים

סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים⁴

סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

30 ביוני 2008				
עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סה"כ
מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)
220.0	150.0	-	-	370.0
-	105.7	42.3	80.1	228.1
11,503.1	167.4	78.0	50.5	11,799.0
8,642.3	359.0	11.0	-	9,012.3
381.2	-	-	-	381.2
20,746.6	782.1	131.3	130.6	21,790.6

ג. פירוט מועדי פרעון – סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה

חוזי ריבית שקל מדד
אחר
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סה"כ

4 סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה (לפני ניכויים מותרים).

ביאור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

30 ביוני 2007					
בורסות	בנקים	ברוקרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	אחרים	סה"כ
מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)
11.2	12.8	22.3	-	53.0	99.3
-	-	-	-	-	-
11.2	12.8	22.3	-	53.0	99.3
-	124.0	0.4	0.1	1'582.3	1'706.8
11.2	136.8	22.7	0.1	1'635.3	1'806.1

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים בניכוי הסכמי קיזוז יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים

סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים²

סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

30 ביוני 2007				
עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סה"כ
מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)
-	92.2	-	-	92.2
-	-	-	215.8	215.8
4,603.3	646.8	92.9	60.5	5,403.5
15,625.2	1,587.0	12.7	-	17,224.9
493.2	-	-	-	493.2
20,721.7	2,326.0	105.6	276.3	23,429.6

ג. פירוט מועדי פרעון – סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה

חוזי ריבית

שקל מדד

אחר

חוזי מטבע חוץ

חוזים בגין מניות

חוזי סחורות ואחרים

סה"כ

1 הוצג מחדש.

2 סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה (לפני ניכויים מותרים).

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2007					
בורסות	בנקים	ברוקרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	אחרים	סה"כ
מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)
35.1	18.8	36.1	-	57.7	147.7
-	-	-	-	-	-
35.1	18.8	36.1	-	57.7	147.7
1.0	182.3	2.3	-	¹ 406.6	¹ 592.2
36.1	201.1	38.4	-	¹ 464.3	¹ 739.9

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים בניכוי הסכמי קיזוז יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים

סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים²

סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2007				
עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סה"כ
מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)
79.1	270.0	-	-	349.1
-	-	113.2	91.9	205.1
8,682.1	369.5	81.5	52.5	9,185.6
21,996.0	242.5	-	-	22,238.5
452.6	-	-	-	452.6
31,209.8	882.0	194.7	144.4	32,430.9

ג. פירוט מועדי פרעון – סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה

חוזי ריבית שקל מדד
אחר
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סה"כ

ביאור 8 – רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
2007	2008	2007	2008	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
86.5	(9.4)	27.5	(10.9)	א. בגין נכסים¹
0.9	(4.5)	1.3	(1.9)	מאשראי לציבור
3.9	6.9	3.9	2.9	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
48.5	(157.5)	42.8	(75.2)	ניירות ערך שנשאלו
96.6	(12.7)	67.9	(3.9)	מפקדונות בבנקים
				מאגרות חוב ⁵
				ב. בגין התחייבויות¹
(186.5)	202.7	(120.8)	98.2	על פקדונות הציבור
(4.6)	(0.4)	(1.2)	-	על פקדונות מבנק ישראל
(6.4)	0.2	(5.8)	0.6	על פקדונות מבנקים
				ג. בגין מכשירים נגזרים
(9.1)	15.2	(5.9)	6.6	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ²
19.9	6.8	16.9	8.8	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
				ד. אחר
1.8	0.8	0.6	0.4	עמלות מעסקי מימון
9.0	9.7	3.7	2.9	רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה, נטו
				רווחים שמומשו ושטרם מומשו
5.2	9.1	2.5	3.5	מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר, נטו
1.4	1.5	1.0	1.2	הכנסות מימון אחרות ⁴
(1.0)	-	-	-	הוצאות מימון אחרות
66.1	68.4	34.4	33.2	סך הכל רווח מפעולות מימון
(1.9)	(12.3)	(8.3)	(11.7)	לפני הפרשה לחובות מסופקים
				מזה: הפרשי שער, נטו
				ה. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הרווח מפעולות מימון
(1.3)	3.1	(0.3)	2.8	הכנסות (הוצאות) מימון בגין נכסים (סעיף א) ³
-	-	-	-	הכנסות מימון בגין התחייבויות (סעיף ב) ³

1 כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.
 2 מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 3 פרוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א ו-ב לעיל.
 4 כולל גביית ריבית מחובות מסופקים וחובות שאינם נושאים הכנסה לשלושה ולששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2008 בסך 0.3 מיליוני ש"ח ובסך 0.5 מיליוני ש"ח, בהתאמה. (2007 - בסך 0.4 מיליוני ש"ח ובסך 1.0 מיליוני ש"ח בהתאמה).
 5 כולל ריבית מאג"ח מגובה נכסים לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2008 בסך 0.2 מיליוני ש"ח ובסך 0.4 מיליוני ש"ח בהתאמה. (2007 - בסך 0.3 מיליוני ש"ח ובסך 0.7 מיליוני ש"ח בהתאמה).

ביאור 9 – רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות, נטו

סכומים מדווחים

לשישה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
2007	2008	2007	2008	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
(0.3)	(2.3)	-	(1.0)	הפרשה להפסד עקב ירידת ערך מניות זמינות למכירה רווחים שמומשו ושטרם מומשו
0.3	0.2	0.1	0.1	מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו
0.3	3.0	0.1	0.1	דיבידנד ממניות זמינות למכירה
0.3	0.9	0.2	(0.8)	סך הכל רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות, נטו

ביאור 10 – מגזרי פעילות

א. סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2008					
בנקאות פרטית	בנקאות עסקית	המגזר הפיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ מאוחד	
מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	
(8.4)	(10.9)	52.9	(0.4)	33.2	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:
16.9	18.1	(35.9)	0.9	-	- מחיצוניים
					- בינמגזרי
10.1	15.8	1.2	0.5	27.6	הכנסות תפעוליות ואחרות:
(0.4)	(0.2)	0.6	-	-	- מחיצוניים
					- בינמגזרי
18.2	22.8	18.8	1.0	60.8	סך הכנסות
(1.7)	0.5	(0.4)	¹ -	(1.6)	הפרשה לחובות מסופקים
(0.4)	5.9	8.9	¹ -	14.4	רווח נקי (הפסד)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2007						
בנקאות פרטית	בנקאות מסחרית	בנקאות עסקית	המגזר הפיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ מאוחד	
מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	
(14.0)	0.8	(15.0)	62.6	-	34.4	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:
23.4	0.9	23.5	(47.8)	-	-	- מחיצוניים
						- בינמגזרי
11.9	0.5	21.2	2.7	0.6	36.9	הכנסות תפעוליות ואחרות:
(0.3)	(0.1)	(0.3)	0.7	-	-	- מחיצוניים
						- בינמגזרי
21.0	2.1	29.4	18.2	0.6	71.3	סך הכנסות
(0.4)	0.4	(0.1)	5.4	-	5.3	הפרשה לחובות מסופקים
2.8	0.4	10.9	5.5	0.9	20.5	רווח נקי

1 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

סכומים מדווחים

לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2008					
סה"כ מאוחד	סכומים שלא הוקצו והתאמות	המגזר הפיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות פרטית	
מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	
68.4	(1.2)	110.4	(21.3)	(19.5)	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:
-	2.2	(74.8)	36.1	36.5	- מחיצוניים
					- בינמגזרי
62.2	1.0	6.0	33.9	21.3	הכנסות תפעוליות ואחרות:
-	-	1.3	(0.4)	(0.9)	- מחיצוניים
					- בינמגזרי
130.6	2.0	42.9	48.3	37.4	סך הכנסות
(3.4)	(1.0)	(0.9)	0.5	(2.0)	הפרשה לחובות מסופקים
32.2	0.2	19.8	14.1	(1.9)	רווח נקי (הפסד)

לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2007						
סה"כ מאוחד	סכומים שלא הוקצו והתאמות	המגזר הפיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	
מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	
66.1	-	117.9	(27.0)	2.2	(27.0)	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:
-	-	(93.4)	44.5	1.8	47.1	- מחיצוניים
						- בינמגזרי
71.0	1.0	4.8	40.5	1.0	23.7	הכנסות תפעוליות ואחרות:
-	-	1.5	(0.4)	(0.1)	(1.0)	- מחיצוניים
						- בינמגזרי
137.1	1.0	30.8	57.6	4.9	42.8	סך הכנסות
4.1	-	5.4	(0.2)	(1.8)	0.7	הפרשה לחובות מסופקים
37.1	(0.6)	10.6	19.9	2.5	4.7	רווח נקי

ביאור 10 – מגזרי פעילות (המשך)

סכומים מדווחים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007						
סו"כ מאוחד	סכומים שלא הוקצו והתאמות	המגזר הפיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	
מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	
123.0	-	217.6	(39.7)	0.4	(55.3)	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:
-	-	(174.5)	74.4	5.2	94.9	- מחיצוניים
						- בינמגזרי
147.8	1.5	12.3	81.0	1.1	51.9	הכנסות תפעוליות ואחרות:
-	-	3.1	(0.8)	(0.1)	(2.2)	- מחיצוניים
						- בינמגזרי
270.8	1.5	58.5	114.9	6.6	89.3	סך הכנסות
1.3	-	3.7	(0.1)	(3.0)	0.7	הפרשה לחובות מסופקים
78.7	4.2	23.1	39.2	3.7	8.5	רווח נקי

ב. טור "סכומים שלא הוקצו והתאמות", כולל בעיקר:

- הכנסות שכר דירה מחיצוניים, נטו.
- יתרת הוצאות המס לאחר שלמגזרים המדווחים יוחסו הוצאות מס לפי אחוז מס תאורטי של 36.8%. (בשנת 2007 – 38.53%).
- תוצאות פעילות מגזר שאינו בר דיווח בסך 0.9 מיליוני ש"ח, לששת החודשים שנסתיימו ב- 30.6.08.